



## Bogatih petdeset let gledališke ustvarjalnosti

Franciju Tušarju so podelili najvišje priznanje, Linhartovo plaketo za dosežke na področju ljubiteljskega gledališča.

stran 6



## Naj mladih ne vzgaja ulica

V "garaži Žarek" se vsako popoldne mladi družijo, dobijo pa tudi učno pomoč.

stran 10



# jeseniške novice<sup>GG</sup>

ČASOPIS OBČINE JESENICE, 4. OKTOBRA 2013, ŠTEVILKA 17

## Nadgradnja centralne čistilne naprave

Kar 6,5 milijona evrov bo stala gradnja terciarne stopnje čiščenja na centralni čistilni napravi Jesenice.

URŠA PETERNEL

Župan Jesenic Tomaž Tom Mencinger je v ponedeljek podpisal pogodbo o začetku del na centralni čistilni napravi iz izbranim izvajalcem, velenjskim podjetjem Esotech. Esotech je za gradbeni del posla moči združil z Gorenjsko gradbeno družbo. V sklopu projekta bodo nadgradili jeseniško centralno čistilno napravo oziroma zgradili terciarno stopnjo čiščenja. Dela naj bi trajala leto dni, zaključena naj bi bila do 1. septembra 2014, nato pa bo sledilo enoletno poskusno obratovanje. Kot je povedal župan Tomaž Tom Mencinger, je bila centralna čistilna naprava zgrajena leta 1988 in je ena najstarejših na Gorenjskem, namenjena pa je čiščenju odpadne vode in grezničnih gošč iz občine Jesenice, delno iz občine Žirovnica in delno iz občine Kranjska Gora. Nadgradnja je potrebna, ker naprava ne izpolnjuje vseh zakonskih zahtev; uvedli bodo dodatno, tretjo fazo čiščenja, tako očiščena voda pa se bo spuščala nazaj v reko Savo. Naprava bo zadoščala za 30 tisoč prebivalcev.



Pogodbo sta podpisala jeseniški župan Tomaž Tom Mencinger in predsednik uprave podjetja Esotech Marko Škoberne.

Direktor javnega komunalnega podjetja Jeko-In Jesenice Ivan Hočvar je poudaril, da bodo dela zelo zahtevna, saj bo v času gradnje čistilna naprava morala ves čas obratovati. "Fekalnih in odpadnih vod v času gradnje ne bomo spuščali v Savo," je zatrdil Hočvar. Zanimivo je, da na čistilni napravi že zdaj izkoriščajo tudi bioplino za proizvodnjo električne energije za lastne

potrebe. Z načrtovano zamenjavo generatorja naj bi se količina tako pridobljenih kilovatnih ur elektrike še povečala. Gradnja sodi v okvir projekta Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju zgornje Save in na območju Kranjskega in Sorškega polja – 1. sklop. Od 6,5 milijona evrov, kolikor je vreden projekt (brez DDV), bo okrog štiri milijone evrov evropskih in

državnih sredstev, preostanek pa občinskih. Na Jesenicah ta čas poteka še en velik komunalni projekt, to je gradnja kanalizacije v Podmežakli, ki je vreden skoraj 2,5 milijona evrov. S tem ko bodo tudi Podmežaklo priključili na kanalizacijo, bo 95 odstotkov Jesenic priključenih na centralno čistilno napravo, kar je tudi ena od zahtev okoljevarstvene zakonodaje.

## Zahvala sodelujočim pri EuroBasketu 2013

EuroBasketa 2013 je konec, s tem pa se življenje na Jesenicah vrača v stare tirnice. Projekt ocenjujem kot izredno uspešen, saj nam je sodelovanje pri EuroBasketu 2013 omogočilo, da smo uspeli obnoviti dvorano Podmežakla, ki bo tako lahko dom tudi prihodnjim generacijam športnikov, poleg tega pa smo se dokazali kot izredno dober gostitelj in organizator. Vsega tega pa ne bi mogli doseči brez sodelovanja številnih ljudi, ki so s svojo pomočjo omogočili, da je predtekmovalni del na Jesenicah potekal brez težav. Čeprav je tistih 6 dni dogajanja zelo hitro minilo, so v ozadju različne službe in številni posamezniki skrbeli, da do večjih težav ni prišlo. V ta namen se zahvaljujem vsem gasilcem, zdravstveni in varnostni

službi, policistom, sodelavcem na področju uradne navigacije, vsem prostovoljcem za njihovo nesebično pomoč ter številnim drugim posameznikom, ki so kakorkoli sodelovali pri projektu. Nenazadnje pa se zahvaljujem tudi vsem Jeseničanom in Jeseničankam za njihovo potrpljenje in razumevanje v dneh EuroBasketa 2013 na Jesenicah. Verjamem, da je dober glas o našem mestu presegel meje naše države, za kar ste zaslužni tudi vi, ki ste odlično sprejeli vse goste in pokazali, da smo res čudovito multikulturno mesto, ki z veseljem sprejme vsakega gosta kot svojega.

Zatorej vsakemu izmed vas – pristrčna hvala!

**Tomaž Tom Mencinger,**  
župan občine Jesenice

## Zahvala Jesenicam

URŠA PETERNEL

Košarkarska zveza Slovenije je poslala zahvalo županu občine Jesenice Tomažu Tomu Mencingerju in vodji mestnega organizacijskega odbora Silvu Poljanšku za uspešno izvedbo EuroBasketa 2013 na Jesenicah. Generalni sekretar zveze Iztok Rems se zahvaljuje vsem na Jesenicah, ki so sodelovali pri izvedbi, tudi prostovoljcem. Kot je zapisal, je prvi krog EuroBasketa potekal izjemno, tako glede skupnega števila gledalcev na tekmah, obiska številnih ljubiteljev košarke kot tudi pri gledanosti prenosov tekem, kar je bila tudi odlična promocija za mesta, ki so bila prireditelji tekmovanj. "Prepričan sem, da smo s skupno organizacijo tega

največjega športnega dogodka v zgodovini samostojne Slovenije državi pustili res lepo dediščino: izjemno tekmovalnost, ki bo navdušilo mnoge mlade, tudi v vašem mestu, k igranju košarke in s tem k zdravemu življenju; izjemen dogodek, ki se ga bomo še dolgo spominjali in ga bo po doseženih organizacijskih standardih težko preseči; izjemno promocijo naših mest sopredsedateljev EuroBasketa, o katerih bodo dober glas v svet ponesla ne samo izvedena tekmovanja, ampak tudi navdušeni obiskovalci in navijači; ter seveda tudi posebej za ta dogodek prenovljeno športno infrastrukturo, ki bo lahko služila še mnogim naslednjim generacijam športnikov," je poudaril Rems.

### OBČINSKE NOVICE

#### Sklad bo lahko gradil

Stanovanjski sklad RS bo ob Cesti železarjev na območju med stavbo Partizana in nekdanjo čistilnico postavil dva večstanovanjska objekta.

stran 3

### OBČINSKE NOVICE

#### Več lokalno pridelane hrane v šole in vrte

Na Razvojni agenciji zgornje Gorenjske so začeli projekt Lokalna samooskrba, s katerim želijo vzpostaviti most med gorenjskimi kmeti in šolami ter vrtni.

stran 4

### ZANIMIVOSTI

#### Sladkor, polenta, olje, prašek ...

Po prehranske pakete Rdečega križa na Jesenicah prihaja okrog dva tisoč ljudi.

stran 9

### ZANIMIVOSTI

#### Življenje v domu, kot doma

V jeseniškem domu starostnikov so odprli prvo gospodinjstvo enoto, v kateri dvajset stanovalcev z demenco živi kot doma.

stran 12

# OBČINSKE NOVICE

## Županov kotichek

URŠA PETERNEL

Na septembrski seji občinskega sveta je župan Tomaž Tom Mencinger predstavil nekaj aktualnih informacij. Kot je dejal, so pričeli s postopkom imenovanja nadomestnega člana občinskega sveta (ki bo zamenjal pokojnega Vejsila Horveja Horzoviča). Na listi stranke SNS v volilni enoti je naslednja kandidatka z največ glasovi Rubija Horzovič, katere mandat bodo potrjevali na naslednji seji občinskega sveta.

Župan je tudi povedal, da se je v občini začela ena večjih investicij, dograditev tretje faze Centralne čistilne naprave in gradnja kanalizacije v KS Podmežakla v sklopu projekta GORKI. Dograditev čistilne naprave je vredna 6,5 milijona evrov, gradnja kanalizacije pa dva milijona evrov, torej gre res za velika in zahtevna projekta.



Tomaž Tom Mencinger

nekaj težav, izrazil pa je upanje, da bodo najemnika, ki bo uvidel svojo priložnost, vendarle kmalu našli. Nenačadnje so bila v oživitvev Pristave v zadnjih letih vložena precejšnja sredstva, in sicer v samo stavbo po požaru, v obnovo jezer, ureditev otroškega igrišča, a žal se turi-

**Župan se je zahvalil vsem, ki so pripomogli k uspešni izvedbi EuroBasketa 2013 na Jesenicah, zlasti prostovoljcem, reševalcem, gasilcem, Jeko-Inu, MIR-u, sodelavcem občinske uprave ...**

Župan je tudi povedal, da so opravili sestanek s tremi zobozdravniki koncesionarji, ki imajo prostore v obratni ambulanti, ter z direktorjem zdravstvenega doma in Osnovnega zdravstva Gorenjske. "V zadovoljstvo vseh smo našli rešitev, vsi trije zobozdravniki koncesionarji bodo dobili prostor v stavbi zdravstvenega doma, dva že v kratkem, tretji pa z investicijo v prostore bivše upravne enote," je povedal župan.

Glede iskanja novega najemnika Doma Pristava je povedal, da imajo pri tem

stični razvoj tega dela občine ne premakne naprej. Glede tržnice je župan dejal, da so uspeli najti najemnika za plezalno steno. "Tržnica je odprta in bo tudi v bodoče, želim pa si, da v zvezi s tem ne bi bilo negativnih ocen in pisanj v medijih," je dejal župan.

Pomembna pridobitev v občini je tudi počivališče za avtodome Perun, je še dodal župan, v času gradnje prizidka k bolnišnici na Jesenicah pa bo ministrstvo za obrambo postavilo mobilno vojaško bolnišnico, v kateri bodo začasno uredili urgenco.

## O gradnji druge cevi Karavank

URŠA PETERNEL

Na septembrski seji občinskega sveta so se občinski svetniki seznanili tudi z informacijo o pripravi državnega prostorskega načrta za dograditev predora Karavanke. Kot je dejala vodja oddelka za okolje in prostor na Občini Jesenice Valentina Gorišek, gre za velik in zahteven poseg v prostor, večina gradbišča pa bo na območju občine Jesenice. "Obremenjeni bomo s hrupom, pra-

hom in prometom," je dejala Goriškova in dodala, da Občina Jesenice zato želi spremljati ta državni projekt in biti ves čas vključena vanj. Prve pripombe so že podali, med drugim se ne strinjajo z umestitvijo deponij izkopenega materiala na stavbna in kmetijska zemljišča v občini. Predlagali so, naj država del materiala raje deponira na območju Plavškega Travnika 2 kot protipoplavni nasip. Občina Jesenice pred gradnjo druge cevi vztraja tudi pri tem, da država zgradi krožišče na Hrušici in obnovi most čez Savo. Občinski svetniki so v razpravi tudi predlagali, naj Občina pri državi skuša doseči, da se uredi zemljiškopravno stanje na Dobravskem polju, ki je ostalo neurejeno ob gradnji avtoceste.

# Septembrska seja občinskega sveta

**Na prvi seji po poletnem predahu so se sestali jeseniški občinski svetniki. Najprej so se z žalno sejo spomnili julija preminulega člana občinskega sveta Vejsila Horveja Horzoviča. O nadomestnem članu občinskega sveta tokrat še niso odločali.**

URŠA PETERNEL

Na dnevnem redu redne seje so imeli petnajst točk. Med drugim so v hitrem postopku potrdili spremembe odloka o ustanovitvi javnega zavoda Zavod za šport Jesenice. S spremembami so premoženje, ki ga ima v upravljanju zavod, uskladili z dejanskim stanjem, del objekta kegljišča je namreč v postopku prodaje.

### Podaljšanje urbanistične pogodbe

Seje se je udeležil tudi Nikolaj Fišer, direktor podjetja Aleasing, ki je ponovno (že sedmič) zaprosilo za podaljšanje urbanistične pogodbe v Hrenovci. Občinskim svetnikom je povedal, da so po zapletih z Mercatorjem, ki je lastnik dela zemljišča, na katerem bi gradili prečno povezavo, vse ovire za začetek gradnje končno odstranjene. Kot je zatrdil, v kratkem pričakujejo gradbeno dovoljenje za gradnjo prečne pove-

zave (zatrdil je, da bodo zgradili prvotno načrtovani nadhod s streho in ne kasneje predstavljenih cenejših različic). Vendar pa jim poteče urbanistična pogodba in na osnovi Fišerjevih zagotovil, da bodo gradnjo povezave in dokončanje štirih večstanovanjskih blokov zdaj zares začeli, so občinski svetniki to tudi podaljšali do 30. septembra 2014.

### Višje cene najema grobov

Obpravnavali so tudi dve točki, ki se dotikata pogrebne in pokopališke dejavnosti. V hitrem postopku so tako sprejeli spremembe in dopolnitve odloka o pokopališki in pogrebni dejavnosti in urejanju pokopališč. Po besedah direktorja Komunalne direkcije na Občini Jesenice Marka Marklja so podrobneje določili vrsto pokopaliških storitev in način prevzemanja pokojnikov. To dejavnost so namreč doslej opravljali tudi izvajalci, ki na območju Jesenic nimajo do-

voljenja oziroma koncesije, je dejal Markelj. V odloku je določeno, da gre za dejavnost, ki je obvezna občinska gospodarska javna služba, ki jo opravlja javno komunalno podjetje Jeko-In. V odlok so vključili tudi kazenske določbe. Sicer pa se bodo cene najema grobov s 1. januarjem prihodnje leto povišale. Ukinjena je namreč postavka "enojni grob z enim pokojnikom", prekvalificirali so jo v postavko "enojni grob", zaradi izpada prihodka pa so morali prilagoditi cene. Z novim letom bo tako za najem enojnega groba treba plačati 22,35 evra, dvojnega groba 44,69 evra, trojnega 67,04 evra, niše v žarnem zidu pa 22,35 evra.

### Finančno jamstvo za zapiranje deponije

Svetniki so obravnavali tudi predlog za subvencijo odlaganja odpadkov iz gospodinjstev in zagotavljanje finančnega jamstva za potrebe zapiranja odlagališča Mala Meža-

kla za leti 2013 in 2014. Leta 2011 izdano okoljevarstveno dovoljenje namreč določa, da mora upravljavec zagotavljati finančno jamstvo za čas obratovanja odlagališča, za čas zapiranja odlagališča in trideset let po zaprtju odlagališča v obliki bančne garancije. Občina Jesenice bo tako iz proračuna za leto 2013 za subvencioniranje cene odlaganja mešanih komunalnih odpadkov iz gospodinjstev za potrebe zagotovitve finančnega jamstva za zapiranje deponije Mala Mežakla za leto 2013 zagotovila 18 evrov za tono odloženih odpadkov iz gospodinjstev.

### Volitve in imenovanja

Na seji so opravili tudi več volitev in imenovanj. Za direktorja Zavoda za šport Jesenice je bil ponovno imenovan dosedanji direktor Zoran Kramar, prav tako so izdali soglasje k imenovanju direktorja Razvojnega agencije Zgornje Gorenjske. Tudi tu bo funkcijo, v primeru izdanih soglasij vseh občinskih svetov zgornjegorenjskih občin, opravljal dosedanji direktor Stevo Ščavničar. V svet Zavoda za šport Jesenice so imenovali Branka Noča, Borisa Dolžana, Slavko Brelih, Petra Mirca in Žigo Pretnarja. V svet GARS so imenovali Matjaža Korbarja, Vinka Lavtižarja, Jerneja Udirja in po funkciji še Roberta Kežžarja.

Seje se je udeležil tudi Rajko Skubic, predsednik Nadzornega odbora Občine Jesenice, ki je svetnikom predstavil končno poročilo o opravljenem nadzoru Zaključnega računa proračuna občine Jesenice za leto 2012, svetniki pa so sprejeli tudi predlog Poročila o izvrševanju proračuna Občine Jesenice v prvem polletju 2013.



Aleasing ima sedaj še eno leto časa, da dokonča gradnjo v Hrenovci in zgradi prečno povezavo.

## Protihrupna zaščita ob železniški postaji

**Začenja se druga faza menjave oken v stavbah v okolici železniške postaje, s čimer bodo poskrbeli za manjšo obremenitev s hrupom.**

URŠA PETERNEL

Na območju jeseniške železniške postaje so pred štiri leti začeli izvajati ukrepe, s katerimi naj bi zmanjšali obremenitev s hrupom v tamkajšnjih stanovanjih. Kot so pojasnili na Občini Jesenice, je bilo na osnovi ocenjene obremenitve s hrupom, po-

pisa stavb in meritev zvočne izoliranosti predvidenih devetnajst objektov, v katerih naj bi izvedli pasivno protihrupno zaščito. Izvedbo so razdelili na dva dela, leta 2009 so sanirali devet objektov, in sicer na naslovih Cesta maršala Tita 11 in 15 ter na Cesti revolucije 1b, 2a, 2b, 5, 7, 8, 9. V teh objektih so

zamenjali stara okna z novimi (pri novejših oknih so zamenjali stekla) ter vgradili tudi rolete, žaluzije oziroma polkna. Kot so sporočili, bodo zdaj prišli na vrsto tudi preostali objekti, vključeni v pasivno protihrupno sanacijo. Gre za stavbe na naslovih Cesta revolucije 1a, 11, 12, 14, Spodnji Plavž 13, 13a, 9, 10,

11 ter Log Ivana Krivca 17. Država je že objavila javno naročilo, poteka priprava razpisne dokumentacije, po načrtih pa naj bi dela stekla v kratkem in bila zaključena do novembra letos. Tudi v tej drugi fazi bodo v omenjenih objektih menjali stavbno pohištvo, to je okna oziroma okenska stekla.

**OPTIKA MESEC**  
OČESNA AMBULANTA  
Titova 31, Jesenice,  
tel.: 04/5832-663

# OBČINSKE NOVICE

## Sklad bo lahko gradil

Stanovanjski sklad RS bo ob Cesti železarjev na območju med stavbo Partizana in nekdanje čistilnice postavil dva večstanovanjska objekta.

URŠA PETERNEL

Na Jesenicah ob Cesti železarjev med stavbo nekdanje čistilnice in TVD Partizan Stanovanjski sklad RS želi postaviti dva večstanovanjska objekta. Da bi projekt lahko stekel, mora Občina Jesenice projekt umestiti v novi občinski podrobni prostorski načrt za to območje. A na junijski seji so občinski svetniki ob obravnavi osnutka odloka menili, da Jesenice ne potrebujejo novih stanovanj, temveč več parkov, zelenih površin in otroških igrišč. Zato projekta sklada niso podprli. A kot je dejala vodja oddelka za okolje in prostor na Občini Jesenice Valentina Gorišek, so predstavniki sklada po seji izrazili željo, da bi projekt podrobneje predstavili občinskemu svetnikom. Zato so na septembrsko sejo povabili direktorja sklada Žigo Andoljška, ki je med drugim povedal, da bosta načrtovana večstanovanjska objekta višje kakovosti, energetsko učinkovita in vizualno lepa. En objekt bo imel pritličje in dve nadstropji, drugi pa pritličje in tri nadstropja. V pritličnem delu obeh objektov bo prostor za lokale, v kleti pa bo garaža. Ob blokkih bo 113 parkirnih mest, za stavbah pa javen mestni park z igrali, je povedal Andoljšek. Prvotno so načrtovali ureditev 46 stanovanj, med njimi večino



Računalniška vizualizacija, kako naj bi izgledala dva večstanovanjska objekta ob Cesti železarjev. / VIZUALIZACIJA: PROTIM RŽIŠNIK PERC

enosobnih, a so glede na razpravo na občinskih odborih sprejeli predlog, da bodo uredili manj stanovanj z večjo kvadraturou. Ciljna skupina bodo namreč mlade družine, stanovanja pa bo sklad bodisi prodajal bodisi oddajal v najem. Andoljšek je zagotovil, da bo prodajna cena kvadratnega metra stanovanj ugodna, prav tako tudi morebitna stroškovna najemnina (gre za najemnino, ki je vmes med tržno in neprofitno). Obstaja tudi možnost najema s kasnejšim odkupom, je dejal Andoljšek. Projekt je vreden 6,5 milijona evrov, sklad naj bi ga financiral iz lastnih sredstev oziroma s

pomočjo javnih nepovratnih sredstev. Po načrtih naj bi začeli graditi leta 2016, stanovanja pa bi bila vseljiva leta 2018. Projekt podpira tudi občinski oddelek za okolje in prostor, saj naj bi statistični podatki in odzivi občanov kazali, da na Jesenicah »še vedno obstaja potreba po pridobitvi novih nastanitvenih enot«. Zato so občinskim svetnikom predlagali, naj gradnjo dveh večstanovanjskih objektov na območju občinskega podrobnega prostorskega načrta Partizan podprejo. V razpravi je občinski svetnik Tomaž Stare izrazil skrb, da "ne bomo

dobili Hrenovce 2, saj je kupna moč Jeseničanov nizka, v mestu pa je že zdaj petsto praznih stanovanj". Direktor sklada je zatrdil, da stanovanjski sklad na Jesenicah nima praznih stanovanj, vsaj njihova stanovanja (gre za objekte na Prešernovi cesti) so polna. Svetniki so izpostavili tudi vprašanje komunalne ureditve tega območja, zlasti stroškov. Na koncu so se vendarle strinjali, da gradnjo dveh večstanovanjskih objektov umestijo nazaj v osnutek občinskega podrobnega prostorskega načrta Partizan, o katerem bodo znova odločali na naslednji seji.

## Varuhinja poslovala na Jesenicah

Varuhinjo človekovih pravic Vlasto Nussdorfer je na Jesenicah obiskalo osemnajst pobudnikov s svojimi problemi in stiskami.

URŠA PETERNEL

Varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer je poslovala na Jesenicah. Skupaj s sodelavci je sprejela osemnajst ljudi iz jeseniške in tudi sosednjih občin, ki so jo seznanili z različnimi problemi, od osebnih stisk, boleznih, brezposelnosti, strahu zaradi oddaljevanja upokojitve, zapleta z vdovsko pokojnino, nasilja v družini ... Med problemi, ki so jih predstavili pobudniki, so bili tudi zaplet s področja delovno-pravne zakonodaje, problem s področja družinskih razmerij (po razvezi), osebne težave starejše gospe ... Varuhinja je ob tem dejala, da se je osebne stiske ljudi

vselej dotaknejo. V skladu s pooblastili v uradu varuha skušajo najti rešitve, četudi je socialne in stano-

vanske probleme glede na pristojnosti varuha človekovih pravic včasih težko reševati.



Varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer z namestnikoma

Nussdorferjeva se je srečala tudi z županom Jesenic Tomazem Tomom Mencingerjem in njegovimi sodelavci. Kot je dejala, problematika na Jesenicah ne odstopa od problematike v drugih občinah (letos so že desetkrat poslovali izven sedeža). Izrazila je zadovoljstvo, da na Jesenicah ni nacionalne nestrpnosti, pohvalila je dejavnost sindikatov, ki delavcem v stiski nudijo brezplačno pravno pomoč, razveselila pa se je tudi informacije, da v občini ne prihaja do deložacij.

**PVC OKNA, VRATA, ROLETE IN ŽALUZIJE**

**MBA**  
SCHÜCO

JESENICE, 04/586 33 70  
GSM: 040/201 488

KRANJ, 04/236 81 60  
GSM: 051/ 621 085

- za novogradnje  
- zamenjava starih oken

www.oknamba.si

POPUSTI SE NE SEŠTEVAJO!

**KUPON za 10% popust na storitve za mesec OKTOBER**

**AS SUHA MONTAŽA**  
Sadet Agić, s. p.

Cesta maršala Tita 84, JESENICE  
GSM 041/499 896  
e-pošta: as.suhamontaza@jesenice.net

- FASADERSTVO
- vgradnja toplotne izolacije (eko subvencija)
- mansarde
- predelne stene
- spuščeni stropi
- stenske obloge

Montaža s KNAUF sistemi

**GG naročnine**

E-POŠTA: naročnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41  
www.gorenjskiglas.si

**OPTIKA MESEC**

OČESNA AMBULANTA

Titova 31, Jesenice,  
tel.: 04/5832-663

Optika Mesec Vida Mihelič s.p., Cesta maršala Tita 31, Jesenice

**ODDAMO poslovne prostore na Jesenicah, Cesta maršala Tita 8.**

Pisarniški prostori se nahajajo v poslovnem objektu Gorenjske banke in sicer v I. nadstropju, v velikosti od 20,00 m<sup>2</sup> do 40,00 m<sup>2</sup>. Možen je najem posamezne ali več pisarn. Cena najema: 5 €/m<sup>2</sup>. Več na: www.gbkr.si, telefon: 04/208-44-77.

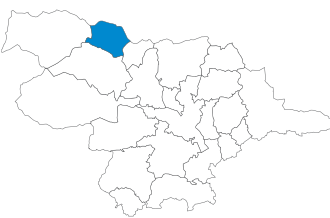
### Delavnice o varčevanju s pitno vodo

V okviru Akcijskega programa varstva okolja za leto 2013 Občina Jesenice pripravlja delavnice na temo Varčevanje s pitno vodo za učence četrtih razredov osnovnih šol, in sicer na OŠ Koroška Bela, OŠ Prežihov Voranc ter na OŠ Tone Čufar. Delavnice bo izvedla Mojca Klemenčič Lipovec iz podjetja Marbo Bled, ki je v lanskem šolskem letu že izvedla delavnice na temo zmanjševanja emisij toplogrednih plinov in varčevanja z energijo. Delavnica bo razdeljena na več sklopov, in sicer kako pitna voda pride do naših pip, porabniki pitne vode, poraba pitne vode v gospodinjstvih, kaj je vodni odtis, možni načini varčevanja s pitno vodo ter igra oziroma ustvarjanje na temo varčevanja s pitno vodo. U. P.

## jeseniške novice

WWW.JESENICE.SI

Jeseniške novice so priloga Gorenjskega glasa



**IZDAJATELJ**  
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj,  
Bleivsisova cesta 4, 4000 Kranj

**ODGOVORNA UREDNICA**  
Marija Volčjak

**UREDNIKA**  
Urša Peternel, GSM: 041/570 942,  
ursa.peternel@g-glas.si

**UREDNIŠKI ODBOR:**  
Vera Pintar, Ines Dvoršak, Urša Peternel,  
Janko Rabič  
novice.jesenice@jesenice.si

**OBLIKOVNA ZASNOVA**  
Jernej Stritar, IlovarStritar d.o.o.

**TEHNIŠKI UREDNIK**  
Grega Flajnik

**FOTOGRAFIJA**  
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

**Gorenjski Glas**

**VODJA OGLASNEGA TRŽENJA**  
Mateja Žvižaj

Nenaročenih prispevkov in pisem bralcev ne honoriramo. Dolžina prispevka za objavo ali pismo za rubriko Pisma bralcev sme obsegati največ tri tisoč znakov s presledki in ne sme biti daljši od ene tipkane strani formata A4.

Jeseniške novice št. 17/letnik VIII so priloga časopisa Gorenjski glas št. 79, ki je izšel 4. oktobra 2013. Jeseniške novice so priložene Gorenjskemu glasu in brezplačno poslane v vsa gospodinjstva v Občini Jesenice, izšle so v nakladi 25.970 izvodov. Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor.

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleivsisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 33, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračun DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

# OBČINSKE NOVICE



IN MEMORIAM

## Janez Pipan (1946–2013)

Velikokrat se soočimo s spoznanjem, da času in usodi ni mogoče uteči. Krutost naše vsakdanjosti najbolj spoznamo takrat, ko prezgodaj izgubimo sodelavca, prijatelja, skupnega sopotnika skozi čas. In ta krutost je posegla na življenjsko pot Janeza Pipana, fotografa, reporterja in nasploh vsestranskega človeka, umetnika. Tudi vedno zaprišezen optimist je moral kloniti pred boleznijo, ki mu je kar nekaj časa povzročala velike težave.

Na svojevtrsten način se je zapisal mestu Jesenice, Gorenjski in tudi širše. Bogato in ustvarjalno življenje je bilo predvsem povezano z veliko ljubezen do fotografiranja. Kot rojen Jeseničan je kasneje 25 let preživel v Škofji Loki. Delal je v kolektivu LTH, najprej kot prometni tehnik, kasneje pa kot reklamni fotograf. Njegov ustvarjalni nemir pogleda skozi fotografski objektiv ga je kasneje pripeljal v profesionalne vode. Bil je sodelavec številnih časopisov in revij. Njegove fotografije so bile na naslovnih najbolj znanih slovenskih in jugoslovanskih revij, objavljale tudi v Nemčiji in ZDA. Oral je ledino erotične fotografije, v zadnjih letih se je predvsem posvetil ženskim portretom. Po vrnitvi na Jesenice je nadaljeval fotografsko in reportersko delo.

Bil je original s klobukom, fotoaparatom, nasmeškom na obrazu, psičko mešanko in vedno na pravem mestu, da zabeleži dogodek.

Pisal je predvsem o kulturi in prispevke objavljale v Jeseniških novicah. Najbolj priljubljena je bila njegova rubrika Ocvirki in pohvale, kjer je na hudomušen in nežaljiv način znal opozoriti na napake vsakdana. Pripravil je vrsto razstav z različnimi tematikami. Pisal je aforizme in jih poimenoval pipsogrami.

Za njegov doprinos k promociji občine je leta 2006 prejel plaketo Občine Jesenice in več drugih priznanj.

Za ustvarjalnim človekom vedno ostane praznina. Pogrešali bomo ta nemir, lasten umetnikom in sedmi sili. Ohranili bomo lep spomin nanj, na njegovo šegavost in dobrodušnost. Predvsem pa na optimizem, ki ga je kljub različnim težavam z veseljem trosil na vsakem koraku.

Janko Rabič  
in sodelavci Jeseniških novic

# Več lokalno pridelane hrane v šole in vrtce

Na Razvojni agenciji Zgornje Gorenjske so začeli projekt Lokalna samooskrba, s katerim želijo vzpostaviti most med gorenjskimi kmeti ter šolami in vrtci. Že prihodnjo pomlad bi lahko na šolske jedilnike prišlo več domače, na Gorenjskem pridelane hrane.

URŠA PETERNEL

Otroci v šolah in vrtcih na zgornjem Gorenjskem bodo lahko že prihodnjo pomlad jedli več domače, lokalno pridelane in ekološke hrane. V Razvojni agenciji Zgornje Gorenjske so namreč začeli projekt Lokalna samooskrba, v sklopu katerega nameravajo vzpostaviti most med gorenjskimi pridelovalci in gorenjskimi šolami ter vrtci s ciljem, da bi otroci jedli bolj zdravo hrano. Kot je povedal Stevo Ščavničar, direktor Razvojnega projekta Zgornje Gorenjske, so projekt začeli na pobudo županov zgornje Gorenjske, s svojim predavanjem pa jih je k temu spodbudil Anton Komat, neodvisni raziskovalec in ekolog. Komat že dolgo poudarja, da otroci v naših šolah in vrtcih jedo slabo hrano, ki je večinoma uvožena, zlasti iz Padske nižine, ki velja za najbolj onesnažen del Evrope. Zaradi poplave supermarketov s ponudbo poceni, a nekakovostne hrane propadajo lokalni pridelovalci. Tako je Slovenija v zadnjih letih postala odvisna od uvoza hrane, saj je sami ne pridelamo

dovolj niti za lastne potrebe. Na predavanju za ravnateljice šol in vrtcev ter zaposlene, ki skrbijo za prehrano, ki so ga marca letos pripravili v Lescah, se je izkazalo, da bi šole in vrtci želeli na šolske jedilnike vključiti več domače, lokalno pridelane hrane, a jo težko dobijo. Po Ščavničarjevih besedah jim s projektom Lokalna samooskrba želijo zagotoviti zadostne količine tovrstne hrane. Tako nameravajo lokalne pridelovalce hrane, ki se bodo vključili v projekt, povezati pod okriljem kooperative (dogovorili so se za sodelovanje z Zadrugo Škofja Loka). Kmetom bodo priskrbeli gorenjska semena ter jim zagotovili pomoč agromomke dr. Marije Gregori



Stevo Ščavničar

tako pri usposabljanju kot pri pripravi setvenega načrta in načrta kolobarjenja. Po Ščavničarjevih besedah sta pogoja za vključitev kmetov dva, in sicer da bodo vsaj ti-

soč kvadratnih metrov zemlje namenili za kooperativo ter da bodo hrano pridelovali na čim bolj naraven, ekološki način. Kmetje bodo imeli zagotovljen odkup dogovorjenih količin, in to po pošteni odkupni ceni, je poudaril Ščavničar. »Računamo, da bodo člani zadruge hrano sami dostavljali šolam in vrtcem, torej bo hrana šla z njive naravnost v šolo oziroma vrtce,« dodaja sogovornik. S tem se bodo zmanjšali stroški transporta in obremenjevanje okolja, prav tako se bodo izognili trgovski marži.

Po besedah Steva Ščavničarja bodo projekt začeli, četudi se bo na začetku zanj odločila le peščica kmetov. Računajo pa, da bodo dobri zgleđi drugo leto povlekli tudi druge. »Z razvojnega vidika je to zagotovo eden pomembnejših projektov; z njim želimo povečati prehransko samooskrbo na Gorenjskem, spodbujamo ekološko kmetovanje, ohranjamo kmetije, kmetom zagotavljamo odkup pridelkov, in to po pravični ceni, hkrati pa otrokom zagotavljamo bolj zdravo hrano,« je prepričan Stevo Ščavničar.

**Zainteresirane kmete vabijo, da se javijo na Razvojni agenciji Zgornje Gorenjske na Jesenicah. Za vse, ki se bodo pridružili kooperativi, bodo pripravili načrt sodelovanja, zagotovili jim bodo vsestransko strokovno podporo, marca prihodnje leto pa bodo že zasejali prva (gorenjska) semena. Tako bo domača hrana na jedilnike gorenjskih šol in vrtcev lahko prišla že konec prihodnje pomladi.**

## Delavnica Zaposlitev in delo v tujini

Na Razvojni agenciji Zgornje Gorenjske pripravljajo brezplačno delavnico z naslovom Zaposlitev in delo v tujini. Potekala bo v četrtek, 17. oktobra, od 10.30 do 13. ure na Razvojni agenciji Zgornje Gorenjske, Spodnji Plavž 24e na Jesenicah. Delavnica je namenjena vsem, ki jih zanima tematika Evropske unije, še posebej zaposlovanje in delo v tujini ter pravice državljanov v Evropski uniji. Na delavnico vabijo brezposelne, potencialne podjetnike ter mikro, mala in srednje velika podjetja. Delavnica sodi v sklop projekta EU Direct Gorenjska. U. P.

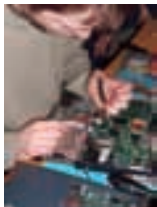
## Kulturna dediščina naših sosedov

Razvojnica agencija Zgornje Gorenjske pripravlja zaključno prireditev v sklopu projekta Kulturna dediščina naših sosedov, ki bo v soboto, 19. oktobra, ob 17.30 v kulturni dvorani Turist na Slovenskem Javorniku. Nastopili bodo Folklorna skupina Juliana, recitatorsko-pevski zbor iz Italije, Folklorna skupina Triglav - Slovenski Javornik ter Šentjanški tamburaši iz Avstrije. Vstop je prost. U. P.

## Imate težave z računalnikom? Mi vam lahko pomagamo.

**Popravljamo:**

- prenosne računalnike, osnovne plošče, displeje,
- namizne računalnike, strežnike
- tiskalnike, monitorje, telefakse,
- računalniške mreže in internet,
- čistimo računalniške viruse
- instaliramo protivirusni program F-secure
- nadgradnje računalnikov



Pokličite nas!  
Pomagali vam bomo.



Cesta železarjev 7a, Jesenice, tel. (04) 58-36-444, www.3bm.si

## Toplotno tehnični inženiring Jesenice, d. o. o., Cesta železarjev 8, Jesenice

Potem ko je zaradi gospodarske krize v zadnjih letih propadla kopica podjetij tudi na Jesenicah, pa nekatera krizi navkljub vztrajajo in se uspešno razvijajo. Eno takšnih podjetij je TTIJ - Toplotno tehnični inženiring Jesenice, ki ga je leta 1990 ustanovil Aleksander Drole. Tržno nišo so takrat našli v razvoju specialnih izdelkov za jeklarsko industrijo, konkretno so na trg prodrli z razvojem zunanjšega izlivka na principu visokofrekvenčnega vibriranja. "Snel sem kravato in šel v proizvodnjo, tisti prvi izdelek smo testirali na 25 kvadratnih metrih," se začetkov podjetja spominja Aleksander Drole. Podjetju so se kmalu odprla vrata v tujino, njihove izdelke so začele kupovati jeklarne v vsega sveta, hkrati s tem pa se je širilo tudi podjetje, ki ima danes v lasti 3500 kvadratnih metrov poslovnih prostorov na Cesti železarjev 8 na Jesenicah. "Odkupili smo stare objekte nekdanje žele-



Aleksander Drole

zarne, jih sanirali in vanje vložili ogromno denarja," pravi Drole. V teh letih so razvili številne izdelke za jeklarsko industrijo, gre za ognjevarne elemente izlivnih jeklarskih sistemov in monolitne proizvode, kot so šestmeterska kopja za vpihovanje dušika v jekla, izlivne školjke, pokrovi za

elektropeči ... Kupci so znani, in sicer tako vse tri domače jeklarne (med njimi tudi jeseniški Acroni) kot tudi številne tuje jeklarske multinacionalke od Italije, Španije, Nemčije, Avstrije, Češke, Poljske, Rusije, Finske, nekdanje Jugoslavije pa do Turčije, Katarja, Egipta ... Svetovna gospodarska kriza



je seveda prizadela tudi jeklarsko industrijo, posledično pa tudi njihove dobavitelje. Tako ni zaobšla niti podjetja TTIJ, število zaposlenih so v zadnjem času začasno zmanjšali na šest, a Aleksander Drole ostaja optimist in verjame, da se bo njihova številka kmalu spet lahko približala dvajsetim zaposlenim. Razvijajo nove proizvode in iščejo nove trge, pri čemer imajo izkušnje, kakovost in reference. Nena zadnje imajo za svoje izdelke znak SQ, poslujejo pa po ISO standardu 2000.

Ob tem pa Aleksander Drole poudarja: "Politična in gospodarska situacija v Sloveniji je na kolenih. Veliko je govorenja okoli pomoči malemu gospodarstvu, dejansko pa pomoči ni. Malo gospodarstvo je preveč obremenjeno z davki in dajatvami in tudi to je vzrok, da se mala podjetja zapirajo in da postajamo nekonkurenčni na tujih trgih."

# KRAJEVNA SKUPNOST

## Življenjska pot jubilanta

**Ivan Bucek z Blejske Dobrave je pred nedavnim praznoval devetdeseti jubilej. Nekdanji partizan, železar, inovator in športnik je še vedno predan kegljanju na asfaltu, in to že 63 let.**

JANKO RABIČ

Pri Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela so posebej ponosni na člane, ki so še v častitljivih letih polni energije. Prava gorenjska grča je Ivan Bucek z Blejske Dobrave. Pred nedavnim je praznoval 90. jubilej in nihče mu ne bi prisodil toliko let. Še vedno je aktiven športnik in to ob dejstvu, da je 60-odstotni invalid iz vojnih časov. Z bistrim spominom niza dogodke z dolge življenjske poti o lepih in težkih doživetjih. Ob jubileju je član društva Pavel Smolej pripravil izsek iz njegovih najbolj zanimivih obdobij, ki so ga zaznamovala s pogumom, delovnimi navadami, predanostjo poklicu, inovativnim delom, v prostem času pa z izjemno kariero kegljanja na asfaltu. Rojen je bil v Bohinjski Bistrici, kmalu se je družina preselila na Blejsko Dobravo. Izučil se je za strugarja. Najprej je delal v Kranjski industrijski družbi in kasneje v Železarni Jesenice, do

upokojitve skupaj 42 let. Preživel je težke vojne čase na več svetovnih frontah. V partizanih je bil borec Vojkove in Prešernove brigade, večkrat je bil ranjen in postal različne operacije. V Železarni se je izkazal kot inovator, skupaj s sodelav-

cem Borisom Puhom sta postala lastnika patenta za izdelavo naprave za valjanje koničnih navojev. Ima številna priznanja, medalje in plakete za različne zasluge. Ivan je v častitljivih letih še izjemen sogovornik, poln spominov in zgodb iz davnih

časov do danes. O inovacijah kljub velikim zaslugam ne govori rad, veliko raje o športu, kegljanju na asfaltu, s katerim se ukvarja izjemnih 63 let. Leta 1950 je bil med ustanovitelji kluba na Jesenicah in o takratnih začetkih pravi: "Keglji smo začeli pri Lasanu z gumijastimi krogli. Potem smo se selili na več lokacij, delali in obnavljali smo kegljišča. Veliko sem tekmoval v ligah in najrazličnejših tekmovanjih. Sedaj že 33 let tekmujem za upokojence in za vojaške vojne invalide. Nemogoče je prešteti, koliko kegljev sem podrl v tem času, mislim, da na sto tisoče." Na kegljišče Ivan še vedno zelo rad prihaja. Uživa spoštovanje sotekmovalcev, saj mu uspe podredi tudi več kot petsto kegljev. S tem preмага marsikatero desetletja mlajšega tekmovalca. "Rad sem v družbi, med ljudmi, kjer je zmeraj lepo. Posebej so mi pri srcu srečanja s kegljači, s Korošci iz Šentjakeba tekmuje in prijateljujemo že 30 let," dodaja Ivan.



### Pohod krajanov Plavža v Planini pod Golico

V treh krajevnih skupnostih Mirka Roglja-Petka, Cirila Tavčarja in Staneta Bokala na Plavžu na Jesenicah se že nekaj let prizadevajo, da krajanom ob vsakodnevnih delovnih in drugih obveznostih omogočijo nekaj zdrave in koristne rekreacije v naravi. Temu je namenjen pohod, ki poteka s Plavža do Planine pod Golico. Letos organizatorjem pohoda pri vseh treh svetih krajevnih skupnosti v junijskem terminu vreme ni bilo naklonjeno, zato so ga prestavili v september. Morda je to vplivalo, da je bila udeležba nekoliko slabša kot prejšnja leta. So pa zagotovo uživali vsi tisti, ki so se po ustaljeni poti podali do Kmečkega turizma pri Betelu v Planini pod Golico. Družabno srečanje na cilju so popestrili z družabnimi igrami, v katerih so se najbolj izkazali Vera Pintar, Marjan Grgorič in Franka, ki je bila tiste dni na oddihu na kmečkem turizmu. Lastnikom lokalov na Plavžu so se zahvalili za podarjene nagrade. Razšli so se dobre volje in s povabilom vsem ostalim krajanom, da prihodnje leto pridejo v večjem številu. J. R.



## Evropski dan na Jesenicah

JANKO RABIČ

Na sedmem tematskem dnevu v okviru projekta EU dogodki v Sloveniji, ki je septembra potekal na Jesenicah, so udeleženci na treh lokacijah lahko izvedeli veliko koristnih informacij o pravicah na različnih področjih v okviru Evropske unije (EU). Potekal je v organizaciji predstavništva Evropske komisije v Sloveniji, Zavoda mreže MaMa in Mladinskega centra Jesenice v vlogi lokalnega koordinatorja. Najprej se je na Gimnaziji Jesenice skupina seznanila z evropskim državljanstvom, spoznali so inštitucije EU in jezikovno raznolikost. Drugi del je potekal v navijaški coni na Stari Savi v okviru jeseniške predtekmovalne skupine evropskega prvenstva v košarki. Na stojnici so mimoideče seznanjali z EU in pra-

vicami državljanov s poudarkom na prostem gibanju. Osrednji del tematskega dneva je bil pri članih Društva upokojencev Jesenice, kjer so govorili o čezmejnih zdravstveni oskrbi. Mateja Kožuh, vodja službe za nadomestila, povračila in mednarodno zavarovanje pri kranjski enoti Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, je predstavila pravice ob koriščenju zdravstvenih storitev v drugih državah EU. Pomočnica direktorja Splošne bolnišnice Jesenice Zdenka Kramar je povedala, da na zdravljenje v bolnišnico prihajajo pacienti iz številnih držav, vsem pa zagotavljajo enake pravice. Dotaknili so se tudi nove evropske direktive o čezmejnem zdravstvenem varstvu, ki jo mora Slovenija uveljaviti do 25. oktobra, prinaša pa več pomembnih novosti.

## Krajevna skupnost Sava praznuje

**V dvorani gledališča Toneta Čufarja so počastili praznik krajevnosti Sava ter podelili priznanja nagrajencem krajevnosti. Letos so to Francka Thaler, Janko Rabič in Klemen Klemenc.**

ANDRAŽ SODJA

Krajevna skupnost Sava praznuje zadnji teden v septembru, v spomin na prvo pisno omembo tega naselja iz leta 1538. Praznovanje se je pričelo že v četrtek z balinarskim turnirjem trojk za memorial Draga Tarmana na balinišču v Bazi, osrednja prireditev pa se je odvijala v soboto v gledališču Toneta Čufarja. Zbrane krajanje sta nagovorila predsednica krajevnosti Majda Gomilšek in župan Tomaž Tom Mencinger. Gomilškova je v nagovoru poudarila številne pridobitve na območju krajevnosti v zadnjem letu in izrazila zadovoljstvo nad napredkom ter dejstvom, da so se Jeseničani v času evropskega prvenstva v košarki izkazali kot dobri gostitelji in organizatorji. Enakega mnenja je tudi župan Tomaž Tom Mencinger, ki je poudaril, da je krajevna skupnost gostila večino navijaških hiš v času evropskega prvenstva v košarki: "Izjemno me veseli, da je bila zelo dobro obiskana tudi navijaška cona na Stari Savi, kjer se je izkazalo, da Jeseničani potrebujejo takšne dogodke, zato je tudi moja želja, da bi se tam vsaj



**Nagrajenci Krajevnosti Sava: Janko Rabič, Francka Thaler in Klemen Klemenc v družbi predsednice KS Sava Majde Gomilšek in župana Tomaža Toma Mencingerja**

enkrat mesečno odvijali različni dogodki." Kot je še dodal Mencinger, se tudi v prihodnosti napoveduje več večjih dogodkov, tako je občina dala zeleno luč za dokončanje prečne povezave preko Hrenovce do Stare Save, napoveduje pa se tudi ureditev okolice TVD Partizan, kjer Stanovanjski sklad načrtuje izgradnjo stanovanjskih blokov.

Vrhunec prireditve, ki jo je z glasbenimi nastopi popestrila skupina Lajf, je bila podelitev nagrad Krajevnosti Sava, ki so jih letos prejeli dolgoletna delavka na socialnem področju, zaposlena na zavodu za zaposlovanje Francka Thaler, upokojeni novinar Radia Triglav in sodelavec Jeseniških novic Janko Rabič, ter učitelj, fotograf in gledališki igralec Klemen

Klemenc. Vodstvo krajevnosti je za vsakega izmed nagrajencev pripravilo manjša družinska presenečenja, prireditev pa se je zaključila s pogostitvijo in druženjem krajanov. Zaključek praznovanj praznika krajevnosti je bil v nedeljo na Pristavi v Javorniškem rovtu, kjer so pripravili družabno srečanje krajanov, zaval pa jih je Hajni Blagne.



**Tematski dan pri jeseniških upokojencih**

# KULTURA

## Razigrani podplatki

URŠA PERNEL

V dvorani kulturnega doma na Slovenskem Javorniku je potekal prvi otroški folklorni festival z naslovom Razigrani tabančiči (podplatki) v organizaciji KPŠD Vuk Karadžić. Nastopilo je šest srbskih, makedonskih in bošnjaških otroških folklornih skupin z Jesenic, Kranja, Celja in Ljubljane. Kot je dejal predsednik KPŠD Vuk Karadžić Milan Stojanović,

je skupaj nastopilo kar okrog 170 otrok, s festivalom pa so jim želeli dati priložnost, da se predstavijo, družijo in spoznajo med seboj. Adrijana Šučur, vodja otroške skupine KPŠD Vuk Karadžić in organizatorica festivala, je povedala, da si želijo, da bi festival postal tradicionalen in da bi naslednje leto postal mednarodni, saj nameravajo povabiti tudi otroške folklorne skupine iz drugih držav.



Otroška folklorna skupina KPŠD Vuk Karadžić /Foto: Matic Zorman



Nastopilo je šest otroških folklornih skupin bošnjaških, makedonskih in srbskih društev.

# Bogatih petdeset let gledališke ustvarjalnosti

Na 52. Linhartovem srečanju, festivalu gledaliških skupin Slovenije v Postojni, so Franciju Tušarju podelili najvišje priznanje, Linhartovo plaketo za dosežke na področju ljubiteljskega gledališča.

JANKO RABIČ

"Občutek je enkraten, še posebej zato, ker je ta plaketa največ, kar lahko kot amater dosežeš," pravi igralec, pisec in režiser Franci Tušar, član DPD Svoboda France Mencinger Javornik-Koroška Bela. Na 52. Linhartovem srečanju, festivalu gledaliških skupin Slovenije v Postojni, so mu podelili najvišje priznanje, Linhartovo plaketo za dosežke na področju ljubiteljskega gledališča.

"Za takšno nagrado je treba veliko delati, pa tudi kaj potpeti in doživeti veliko let. Ker jo na leto prejme le eden v Sloveniji, sem zato še posebej ponosen. Ob tem je tudi nekaj grenkobe ob spoznanju, da polovice prijateljev in sodelavcev, ki so mi največ pomagali do tega uspeha, ni več med živimi."

Po poklicu strojni tehnik je večji del svojega življenja posvetil kulturi in umetniškemu ustvarjanju. Njegova bogata dejavnost se že več kot pol stoletja zrcali v domačem kulturnem društvu, hkrati je srce kulturnega dogajanja Slovenskega Javornika in Koroške Bele. Odiral je 45 različnih gledaliških vlog, režiral 45 gledali-

ških iger ter napisal 14 odrskih del. V domačem društvu ni kulturne prireditve, ki bi minila brez njegovega sodelovanja kot igralca, pisca, režiserja ali zgolj organizatorja. Predlagatelji plakete so tudi zapisali, da svojega poslanstva ne vidi zgolj v igri in režiji, temveč s svojimi gledališkimi izkušnjami stoji ob strani mladim igralcem in režiserjem. Že od mladih let piše pesmi in prozo. Izdal je zbirke Rdeči prah in Ujeti utrinki ter zbirko kratkih zgodb z naslovom Na stezi sledi. Za vsestransko delo je prejel vrsto uglednih priznanj. Franci je zares predan kulturi, nikoli mu ni žal časa, ki ga namenja zanjo, seveda brezplačno, ljubiteljsko. "Sam sem kar precej natančno izračunal, koliko časa je šlo za to. Številka je nekje okoli 82 tisoč ur. Če bi se namesto s tem ukvarjal z zidarstvom, bi dobil milijone. In kaj mi je od vsega najbolj pri srcu? Verjetno pisanje pesmi. Hitro jo napišeš, pa od nikogar nisi odvisen. V gledališču je kup dela, težave z izbiro igralcev, pa tisoč drobnih problemov, da ti nekaj uspe. Sem pa najbolj pono-



Franci Tušar

sen na predstavo Godni za poroko z mojim tekstom in režijo ter uvrstitvijo na gorenjsko srečanje komedijantov."

Naključje je hotelo, da je le nekaj dni po prejemu Linhartove plakete dočkal še okrogli jubilej, 70 let življenja. Torej, čestitke na kvadrat!

## Obujali spomine na nekdanje tovarne

V jeseniški knjižnici in muzeju so zbrali zanimiva pričevanja, fotografije, dokumente in predmete o nekdanjih tovarnah, zlasti o Železarni Jesenice.

URŠA PERNEL

Tovarne propadajo - prijetni spomini ostajajo se je imenoval skupni projekt gorenjskih knjižnic in Gornjesavskega muzeja Jesenice, v sklopu katerega so k sodelovanju povabili nekdanje zaposlene iz propadlih gorenjskih tovarn, da obudijo spomine na nekdanje čase. Na Jesenicah so spomine zbirali dva dni, najprej v Občinski knjižnici Jesenice, nato pa še v Gornjesavskem muzeju Jesenice. Oglasilo se je okrog petnajst ljudi, ki so obudili svoje spomine na čase, ko so delali v uspešnih podjetjih. Nekateri so s seboj prinesli tudi zanimive predmete, fotografije in dokumente, ki jih spominjajo na nekdanja podjetja. Večina sodelujočih na Jeseni-

cah se je seveda spominjala dela v Železarni Jesenice, ki je v najboljših časih rezala kruh kar sedem tisoč delavcem. Kot je povedala Zdenka Torkar Tahir iz muzeja, so

spomine zapisali, fotografije in dokumente poskenirali, predmete pa fotografirali. In kakšni so spomini, ki so jih zaupali sodelujoči? "V glavnem so ponosni, da so nekoč

delali v Železarni Jesenice, zlasti starejši pa so zadovoljni, da so imeli priložnost o tem spregovoriti, saj mlajših generacij, otrok te zgodbe (še) ne zanimajo. V njihovih zgodbah se čuti velika pripadnost železarni," je povedala Torkar Tahirjeva. Po besedah Nataše Kokošinek iz knjižnice so spomini na nekdanje tovarne izredno dragoceni, saj njihov propad zaznamuje konec nekega obdobja, zato je prav, da to zabeležimo in ohranimo. Vse spomine bodo umestili na poseben portal, imenovan Kamra, v katerega Album Slovenije lahko vsakdo prispeva v skupno zakladnico spominov digitalne kopije fotografij, shranjenih v družinskih albumih, pa tudi pisem, dokumentov in ostalih predmetov.

V jeseniški knjižnici so v sklopu spominskega dne odprli tudi razstavo fotografij Železarske impresije Vitomirja Pretnarja, ki so spomini na železarno skozi oči fotografa (v avli knjižnice bo na ogled do konca oktobra). V muzeju pa so spominski dan sklenili z muzejskim večerom in kulturnim programom v Kolpernu.



Janez Tarman z mapo spominov in Nataša Kokošinek iz Občinske knjižnice Jesenice

**OPTIKA MESEC**  
OČESNA AMBULANTA  
Titova 31, Jesenice,  
tel.: 04/5832-663

Optika Mesec Vida Mihelič s.p., Cesta maršala Tita 31, Jesenice

**GG naročnine**

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si  
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

**SENČILA NINO**

T: 04 584 01 00  
M: 041 645 697  
E: nino@jesenice.net

... prava mera sonca ...

www.sencila-nino.si

## ŠPORT

## Prvak na velodromu

17-letni kolesar Tim Zubanovič z Jesenic, član Kolesarskega kluba Sava Kranj, je letošnjo sezono v kategoriji starejših mladincev zaključil z zmago na državnem prvenstvu na velodromu.

MATJAŽ KLEMENC

Letošnjo sezono si boste zagotovo zapomnili po naslovu državnega prvaka na velodromu?

"Državni prvak na velodromu sem postal v konkurenci starejših mladincev. Gotovo sem bil sposoben za uvrstitev med prvih deset, a če sem pošten, naslova nisem pričakoval. Uspeh sem dosegel v kraljevski etapi (na 400-metrski stezi se vozi 18 krogov, o. p.). Štirje izmed 25 udeležencev smo se hitro »odklopili« od skupine. Dva sta pobegnila naprej, a sva ju hitro ujela. Zadnji udarec je bil z moje strani in ta je bil na srečo uspešen."

Je to vaš največji uspeh do sedaj?

"Ta uspeh bi gotovo postavil na prvo mesto, zelo vesel pa sem bil tudi tretjega mesta v Novem Sadu v mednarodni konkurenci."

Dirkanje na velodromu ali na cesti, dve povsem različni preizkušnji. Kje se vam zdi bolj nevarno?

"Res je, to sta dve različni dirki in uporabljata se različni kolesi. Na velodromu gre sicer hitreje, a težko bi se odločil, kje je bolj nevarno. Na velodromu je le ena resna dirka, vse ostale so na cesti."

Vam na cesti bolj odgovarja ravninska ali gorska etapa?

"Če bi imel na izbiro, bi se gotovo odločil za ravninsko progo. Je pa res, da je le redka etapa, kjer ni dveh do treh klancev, zato je treba tudi te dobro trenirati."

Je kaj strahu na spustih?

"Moram reči, da ne. Skoraj na vsakem treningu gre nekaj pozornosti prav spustu."

S prihodom v člansko ekipo bo vse več večdnevni dirk.



Tim Zubanovič

Kaj vam bolj ustreza, enodnevna ali večdnevna preizkušnja?

"Bolj mi ustrezajo enodnevene preizkušnje, a se počasi privajam na dirke, ki trajajo več dni, saj bo teh v prihodnosti vse več in več."

Še malo, pa boste prestopili v člansko kategorijo. Imate težave s prehodom v višjo kategorijo?

"Ne, sploh ne, saj nas v klubu na to že prej privajajo. Dostikrat se je zgodilo, da sem treniral v višji starostni kategoriji."

Kje vidite svoje prednosti, čemu morate na treningu posvetiti največ pozornosti?

"Prednost je gotovo ta, da imam na koncu vedno dovolj moči za odločilen sprint

in nikoli se ne predam. Glede slabosti bi rekel, da se bom še bolj moral spoprijateljiti z vožnjo v klanec."

Kako izgledajo vaši običajni kolesarski treningi, kako to izgleda pozimi?

"Moj trening traja dve do tri ure in pol. Dvakrat ali trikrat treniram v Kranju s klubom, ostale dneve treniram sam. Enkrat tedensko sem prost, ob vikendih pa so tekme. Pozimi tečemo na smučeh, v fitnesu delamo vaje za moč, igramo nogomet. Dosti delam tudi doma na kolesu. Decembra in januarja gremo na morje, saj so tam dobri pogoji za trening na cesti."

Prihajate z Jesenic, kjer kolesarstvo ni med vodilnimi športi. Kako ste se odločili zanj?

"Na Jesenicah sta v ospredju hokej in nogomet. Slednjega sem tudi sam treniral. Kolesariti sem začel v blejskem klubu pri 12 letih, kjer sem treniral pri Petru Ribiču. Tisto leto sem treniral nogomet, kolesarstvo in break dance. Videl sem, da ne bo šlo vse naenkrat, in odločil sem se za kolo, za kar mi ni žal. Leta 2011 me je trener Matjaž Zevnik prepričal, da sem prestopil v Savo, kar je bila pravilna odločitev, saj imajo tudi člansko ekipo."

Ste bili do sedaj član državne reprezentance?

"Z reprezentanco sem se prvič srečal leta 2010, v kategoriji dečkov. Tisto leto smo z reprezentanco ekipno zmagali v Berlinu. Rezultati so bili tisti, ki so me ponesli v izbrano vrsto."

Kolesarstvo zna biti tudi nevaren šport. Ste se tudi vi že srečali s poškodbami?

"Imel sem poškodbo ramena, vnete vezi, kar mi je vzelo mesec in pol treninga."

Je kaj težav z usklajevanjem šole in športa?

"Na Jesenicah obiskujem Srednjo šolo Jesenice – program administrator, 3. letnik. Imam status športnika, tako da se ob večji odsotnosti s profesorji lahko dogovorim, kdaj bom določeno stvar pisal oz. bom ustno odgovarjal."

Kakšne cilje ste si postavili v kolesarstvu?

"Prvi cilj je, da se mi prihodnje leto uspe uvrstiti na svetovno in evropsko prvenstvo v kategoriji starejših mladincev. Državnemu naslovu na velodromu si želim dodati še cestni naslov. Če pa gledam na daljši rok, si želim v prihodnosti postati profesionalni kolesar."

## Z mlado ekipo v novo sezono

MATJAŽ KLEMENC

V soboto se bo začela odbojarska sezona. Prenovljena ženska ekipa Zgornja Gorenjska jo bo odprla z domačo tekmo proti ekipi Aliansa.

Preteklo sezono je ženska odbojarska ekipa Zgornje Gorenjske končala v četrtfinalu, kjer je bila zanje Luka Koper prevelik zalogaj. Zanimivo, da so bile Koprčanke za Gorenjke usodne tudi v pokalnem tekmovalstvu. Sezono lahko vseeno ocenimo kot dobro, saj je bil osnovni cilj – modra skupina – dosežen. Poraja se že novo vprašanje. Kako bo letos? Glede na lansko sezono je v ekipi in okoli nje prišlo do številnih sprememb. Ekipo so zapustile Monika Čančar, Tjaša Kikelj, sestri Urša in Meta Jerala, Teja Kolbl in Nika Zidarčič. Vse so bile članice udarne šesterke. Ekipi, ki bo letos v poprečju izredno mlada, so bile priključene mlade moči. Od igralk, ki so ostale, imata gotovo največ prvoligaških izkušenj srednja blokerka Ela Pintar in sprejemalka Katjuša Rozman. Sprememba je tudi na mestu trenerja. Tanjo Boži-

novič je zamenjal Iztok Kšela. Slednjemu bo pomagal Robert Petrovski. »Bila je kar težka odločitev, ali naj se lotim ženske odbojke, saj sem v dosednji trenerski karieri delal samo z moškimi ekipami. Na koncu me je Aleš Jerala le prepričal in lahko rečem, da mi po dveh mesecih, odkar sem prevzel ekipo, ni žal. Punce pridno trenirajo in napredujejo iz dneva v dan. Kaj bo to prineslo rezultatsko v prvem letu, je težko reči. Z enako zagnanostjo na treningu bodo gotovo napredovale. Ekipa je praktično sestavljena na novo. Šli bomo iz tekme v tekmo. Po dosedanjih prijateljskih tekmah sem videl, da sta Maribor in Kamnik ekipi za sebe, ostalim ekipam pa bi lahko konkurirali,« so bile besede trenerja Iztoka Kšele. Ekipa je v pripravljalnem obdobju odigrala 16 prijateljskih tekem. Zadnja preizkušnja pred prvenstvom bo prijateljska tekma s Celovcem v gosteh. Državno prvenstvo se bo začelo prihodnjo soboto, ko bodo Gorenjke doma, upamo, da spet pred zvestimi in glasnimi navijači, gostile ekipo Alianse.

## Spet stopničke za mlade judoiste

V Oplotnici je potekal turnir v judu za slovenski pokal v kategoriji starejši dečki, starejše deklice. Nastopilo je več kot sto petdeset tekmovalcev in tekmovalk iz Slovenije in Hrvaške. Poglejmo uvrstitve tekmovalcev in tekmovalk judo sekcije Partizan Jesenice. Na najvišjo stopničko sta stopili Nuša Ambrožič in Kati Ambrožič. Nuša v kategoriji do 36 kg, Kati pa v kategoriji do 40 kg. Jernej Razingar se je v kategoriji do 36 kg uvrstil na tretjo mesto. Luka Ambrožič je bil četrti (kategorija do 38 kg), Mark Klinar pa peti (kategorija do 42 kg). M. K.

## Jeseniški prstometaji v kvalifikacije

S 13. kolom, tekme so se igrale na Šobcu, se je končala že peta sezona v prstometu. Ligo, v kateri je nastopilo 14 ekip, je zanesljivo dobila ekipa K-Print, ki je dosegla 12 zmag in le en neodločen rezultat. Drugo mesto je pripadlo ekipi MD Begunje Cifra, tretji pa so bili Talenti Kamna Gorica. V ligi je nastopila tudi ekipa Jesenic, ki se je s tremi zmagami in enim porazom uvrstila na 13. mesto. To jih vodi v kvalifikacije, kjer se bodo na zaključnem turnirju za najboljšo posameznike pomerili v dodatnem srečanju z drugouvrščeno ekipo druge lige, ekipo Adrijana. Po štirih posameznih tekmah in dveh tekmah dvojic bo znano, katera od teh dveh ekip bo novo sezono začela v 1. ligi in katera v 2. ligi. M. K.

## Hokej se vrača v Podmežaklo

MATJAŽ KLEMENC

Košarkarska podlaga v dvorani Podmežakla je odstranjena, zamenjala jo je ledena ploskev. Po dobrem letu dni se je v dvorano spet vrnil hokej. Jeseniška ekipa, mešanica izkušenj in mladosti, je zadnja izmed 15 ekip, ki je začela s tekmami v ligi INL. Jeseničani so se za uvod preizkusili na dveh gostovanjih. V prvi tekmi so igrali z Meranom in bili v igri za zmago vse do deset minut pred koncem tekme, a na koncu žal ostali praznih rok. Izgubili so s 5 : 3, vse tri zadetke za Jesenice Team pa je dosegel reprezentančni kapetan Tomaž Razingar. Nič boljše

se jim ni godilo pri Lustenau, kjer so gostitelji po 49 minutah že vodili s 4 : 0. Za končnih 4 : 1 je malo pred koncem tekme v polno zadel Marjan Manfreda. »Za nami sta dve tekmi. V Meranu smo igrali dobro. Imeli smo več strelav na gol, bili boljši tekmeč, a razen Tomaža Razingarja igralci niso bili v zaključku dovolj zbrani. V Lustenau je bila tekma izenačena, a pokazalo se je, da so gostitelji bolj izkušeni, kar je na koncu tehtnico prevesilo na njihovo stran. Počasi spoznavamo ligo. Pričakoval sem solidne tujce, ob tem pa malce nižji kakovostni nivo domačih igralcev, a je daleč od tega. Domači

igralci popolnoma nič ne zaostajajo, tako tehnično kot drsalno. Jutri nas čaka prva domača tekma. Popolnoma sem prepričan, da se bodo fantje borili do konca, kakšen bo končni rezultat, pa bi sedaj težko rekel,« so bile besede trenerja Gorazda Reklja.

Jutri ob 18. uri Jeseničane čaka premierni nastop v INL ligi pred domačim občinstvom, z ekipo Ghardeina. Navijači, ki jim srce bije za igralce v rdečih dresih, znajo biti zelo kritični, a borbeno igro znajo še kako dobro prepoznati. Upajmo, da bodo tribune čim bolj polne. V nedeljo hokejiste čaka gostovanje v Zell am Seeju.



Dvorana Podmežakla je z ledeno ploskvijo spet dobila znano podobo, pri treningu smo ujeli ekipo Team Jesenice. / FOTO: ANDRAŽ SODJA

# Kako ohraniti ravnovesje jeseni?



ANDREJA KOPRIVEC,  
AJURVEDSKA SVETOVALKA  
IN UČITELJICA  
SPROSTITIVNIH TEHNIK

V prejšnjem članku sem pisala o tem, da lahko izboljšamo svoje življenje s spremembo navad in zmanjševanjem svojih pogojenosti in vzorcev, ki so del našega ega. To je precejšen izziv, saj se ves »kapitalno« naravnani svet trudi, da naše pogojenosti in odvisnosti obstajajo. Tako ostajamo ali postajamo dobri potrošniki vseh materialnih dobrin, zdravstvenih storitev, zdravil in dodatkov ter pri tem mnogokrat spregledamo, da je za TRAJNO zdravje oziroma dobro fizično in psihično počutje potrebno poskrbeti za ravnovesje. Način, kako živimo vsakdanjik, je glavni dejavnik pri ohranjanju ali pridobivanju tega ravnovesja. Glavni ključ dobrega zdravja je: ŽIVETI USKLAJENO S SVOJO ENERGIJSKO KONSTITUCIJO IN Z RITMI NARAVE (čas dneva, letni časi, življenjsko obdobje, v katerem se nahajamo).

Da bi ohranili zdravje, je po ajurvedskih načelih potrebno spoštovati spremembe tudi v okolju. Ena takih sprememb je sprememba letnega časa. Ko se vreme ohladi in prične pihati hladnejši in bolj suh

jesenski veter, je zelo mogoče, če upoštevamo priporočila, ki jih je ajurvedska znanost skozi izkušnje dopolnjevala par tisoč let. Ajurveda jesensko dnevno rutino smatra kot enega temeljnih principov zdravja v jeseni. Gre za spremembo življenjskega sloga v primerjavi s poletjem, kar večina od nas stori spontano, ne da bi se tega sploh zavedali. V letošnji poletni vročini smo z veseljem uživali velike količine surove solate in sadja ter iskali bližino osvežujočih in hladnih rek in jezer. V oktobru, novembru in decembru pa nam bodo bolj prijale vroče in zabeljene kuhane žitarice, goste in oljnate zelenjavne juhe, enolončnice, rahlo pekoča čežana in kompoti ter topla oblačila in ogrevalne barve ter vonji. Spontano bomo iskali sončne trenutke in zavetrne kotičke.

Za večino ljudi bo ustrezalo, če se bodo držali splošnih napotkov za jesen. Če pa poznate svojo energijsko konstitucijo po ajurvedi, boste lahko delno prilagodili ponujene nasvete. Še posebej naj se nasvetov držijo ljudje, ki so po naravi drobne konstitucije,

imajo malo maščobnega tkiva, jih rado zebe, imajo zelo suho, razpokano in hrapavo kožo, pokajoče sklepe, težave z zaprtjem in so notranje zelo nemirni.

Za jesen je primerna težka, kuhana, oljnata in hranilno bogata hrana, ki ima glede na preostali del leta večjo vsebnost beljakovin in maščob ter je pripravljena s toplimi začimbami ter servirana vroča oz. topla. Ta hrana bo poskrbela za prizemljenost, negovala vaše telo in umirila nemiren um. V tem obdobju leta vas bodo uravnotežali SLADKI (ne slaščice, ampak polnozrnat žitarice in kaše), SLANI in KISLI okusi. Za ta čas je odličen zajtrk iz kuhanih žitaric (pira, kamut, prosena kaša, ovseni kosmiči, ajdova kaša, polenta) ter s cimetom in klinčki (nageljnovc žbice) začinjena čežana. Za kosilo in večerjo so najboljši obroki, ki vsebujejo zelenjavo, kuhano na pari, goste juhe, enolončnice in omake. Če jeste meso in jajca, potem je to najboljši čas v letu za uživanje teh vrst živil. Primerni so tudi oreščki in semena. Najbolje je, da

zmanjšate uživanje surove zelenjave, mrzle in zamrznjene hrane ter hladnih mlečnih izdelkov. Dovoljeno je vroče mleko, začinjeno s kardamomom, cimetom in muškarnim oreščkom. Da ne bi povečali neravnotežja, zmanjšajte hrano grenkega, trpkega (grenka in trpka je vsa listna zelenjava ter stročnice) in pekočega okusa. Priporočene so blago ogrevalne začimbe: janež, kumina, cimet, kardamom, komarček, lovorov list ter za ljudi s premalo prebavnege ognja ali tiste, ki jih rado zebe, ingver in česen. Zelenjavo, ki je težko prebavljiva (ohrovt, zelje, brokoli, cvetača), kuhajte s toplimi začimbami (kumina, lovor). Priporočljiv je čaj iz kumine, koriandra in janeža (v enakih razmerjih) in kompot.

Vsako jutro se poleg običajnega pitja tople vode, vadbe, da vam postane vroče, in kratke meditacije naitrite s par kapljicami sezamovega olja (ki je po energetiki ogrevalno) po celem telesu in se nato umijte s toplo vodo. Izogibajte se hrupu, hrupni glasbi, hitri vožnji in pretirani spolni dejavnosti. Pojdite spat do

22. ure. Izogibajte se prepihu in hladnim vetrovom. Poskrbite, da vam bo toplo – toplo se oblecite, dobro se zaščitite pred hladnim vetrom s kapo in šali. Barve, ki vas bodo v jeseni ogrele, so rumena, oranžna in rdeča ter zlat nakit. Post za jesen oziroma za hladno obdobje leta NI primeren, razen kadar je nujno potreben iz terapevtskih razlogov in ga izvajate pod nadzorom ajurvedskega terapevta ali zdravnika.

Jesen je čas tranzicije oziroma prehoda. Narava se poslavlja in pripravlja za počitek. Kaj pa mi? Si bomo dovolili zmanjšati aktivnosti in dolge večere izkoristili za utrjevanje notranjega miru, branje ali druženje z duhovnimi prijatelji? Vse to nam bo povečalo ravnotežje. Predvsem pa bomo s tem nudili počitek svojemu, v večini preobremenjenemu živčnemu sistemu. Za ta čas leta se predvsem priporoča umirjanje uma z različnimi tehnikami sproščanja, meditacije, molitve ali petja manter. Tako bomo poskrbeli za notranje ravnovesje, ki ima zdravilen vpliv na fizično in psihično počutje.

## Otrokova igra



ZINKA RUČIGAJ

Po aktivnosti so nekateri otroci mirni, spet drugi zelo živahni. Miren otrok si vzame igračo in se zaigra. Potrebuje veliko spodbude na vseh področjih ter poudarjanja njegovih kvalitativ, da pridobiva na dobri samopodobi. Zelo živahen otrok potrebuje veliko gibanja. Kazen z mirovanjem stanje poslabša. Omogočite mu gibanje v naravi in na plezalih. Vožnja s kolesom in žoga sta krasna zaposlitev zanj. Rad pomaga pri različnih opravilih. Zadolžitvev mu da občutek, da je pomemben. Za opravljeno ga pohvalite. Igra je tudi zanj pomembna. Kadar se dolgočasni, povzročite težave. Običajno je močna osebnost, zato je lahko tudi uporen. Pomembno je najti način, da mu dovolite samostojnost.

Igra in gibanje sta za otroka zelo pomembna. Igra je otrokovo delo in učenje, zato mu dovolite, da se igra po lastni želji in sposobnostih. Iz igre se razvijajo vse njegove kasnejše dejavnosti, tudi učenje in delo v šolskem obdobju ter v odrasli dobi. Otroku naj se igra s predmeti, ki razvijajo njegovo gibanje, ročne spretnosti in umske sposobno-

sti ter mu omogočajo njegovo predstavo in razumevanje. Spoznava in raziskuje naj svet okrog sebe. Gibanje spodbuja njegov telesni razvoj in tudi razvoj njegovih miselnih sposobnosti.

Otrok naj ima prostor, kjer so pospravljene igrače. Dokler je še dojenček, je to lahko večja škatla. Kasneje naj ima igrače pospravljene tako, da so razporejene po manjših škatlah. Pospravljanje igrač sodi k otrokovi igri.

Otroka vpeljete v igro, mu pokažete, kako se lahko igra. Tako sprejme igro, ki mu je v veselje in se ob njej razvija. Pomembno je, da so igrače primerne njegovim sposobnostim. Ko se z igračo in igro seznanijo, ga ne usmerjajte, dovolite mu, da se igra tako, kot se odloči, če z igro ne dela škode. Če ga popravljate v igri in mu kažete, kako naj bi naredil izdelek po vaši predstavi, mu s tem sporočate, da ste nezadovoljni z njim in z njegovo igro. Otroci se radi igrajo tudi s tulci, platenkami. Starejšemu otroku omogočite, da si iz kock in konstruktorjev čim več predmetov izdelata sam.

Del igre je tudi otrokovo risanje in branje otroku. Za otrokov razvoj je pomembno tudi risanje. Otroku, ki je star približno eno leto, ponudite papir in debelejši barvni svinčnik in otrok »čečka«. Njegove risbe se razvijajo odvisno od spretnosti rok. Otroci v risanju različno napredujejo. Zato nikoli ne primerjajte njegovih risb z risbo drugega otroka. Najprej otrok samo

z debelejšim čopičem. Naj se z barvami najprej samo igra in jih spoznava. Omogočite mu barvanje s prstnimi barvami.

Ko otroku berete, združite prijetno s koristnim. Branje je za otroke in kasneje odrasle sprostitev in učenje. Z branjem se razvija koncentracija, razvija in bogati se govor, širi se besedni zaklad, razvija se opismenjevanje, pridobiva-

usmerjate z nasveti, kako naj se igra, nima možnosti, da bi se igral tako, kot si želi sam. Pri izbiri igrač morate upoštevati predvsem otroka in njegove sposobnosti. Vendar je pogosto premalo, da mu podarite igračo. Če igrače še ne pozna, se igrajte z njim in ga vpeljite v igro. Kadar ima novo družabno igro, skupaj preberite navodila. Ob igri spoznavate, če je navodila razumljiva. Pri nekaterih igrah lahko pravila prilagajate sposobnostim otroka. Pri družabnih igrah potrebuje soigralca. Najboljši soigralci ste mu starši.

Če ste mu podarili knjigo, jo skupaj preberite. Če ste mu podarili kolo ali rolerje, bo potreboval vašo pomoč, da se nauči nove spretnosti. Bodite dosledni pri zaščiti (čelada in ščitniki). Bodite potrpežljivi pri učenju in izberite primeren prostor.

Otroku dovolite, da se tudi sam igra. Lahko ga pri igri le opazujete. Poskrbite, da se ne dolgočasi. Če se dolgočasi, morate poiskati igro ali igračo, ki ga pritegne, ob kateri je dejaven. Če se dolgočasi, počne vse tiste »neumnosti«, ki vam niso všeč.

**Otroci do drugega leta starosti se igrajo drug ob drugem. Po tretjem letu se otrok že igra z vrstniki. Želi si prijatelja za igro.**

čečka. Potem njegova risba dobiva različne oblike: krog, ravne črte, ki se lahko križajo, kasneje riše različne geometrijske like. Okrog tretjega leta nariše podobo človeka, to je »glavonožec«. Krog predstavlja glavo, iz katere nariše črte za roke in noge. Ne sprašujte ga, kaj je narisal. Njegovega izdelka ne popravljajte ali kritizirajte. Otroku ne kažite, kako naj riše in mu ne rišite. Pustite ga, da riše po svojih sposobnostih. Njegovo risbo pohvalite. Otroku tudi rad ustvarja

jo se različne informacije in je najboljša priprava na šolo. Pri tem se razvija njegova osebnost. Iste zgodbe preberite večkrat, o prebrnem se pogovarjajte. Branje izposojenih knjig v knjižnici je dostopno vsem otrokom, saj je brezplačno. Zakaj se otrok ne zaigra? Razlogov je več: preveč igrač, igrače niso razvrščene, potrebuje prijatelja za igro, nihče ga ni vpeljal v igro, igrače so neprimerne njegovi starosti in sposobnostim, preveč ali premalo zahtevne igrače, ves čas ga



## ZANIMIVOSTI

# Sladkor, polenta, olje, prašek ...

Po prehranske pakete Rdečega križa na Jesenicah prihaja okrog dva tisoč ljudi.

URŠA PERNEL

"Po prehranske pakete prihajajo različni ljudje, družine s študenti, majhnimi otroki, samski ... Veliko je upokojencev, ki so po smrti zakonca ostali sami in z eno pokojnino ne morejo več preživeti. Pokojnine so večinoma delavske, nizke, stanovanja pa nekdanja železarska, velika, z ogromnimi stroški," pripoveduje strokovna delavka območnega združenja Rdečega križa Jesenice Rina Beravs Zor o tem, kdo najpogosteje potrebuje njihovo pomoč. Kot dodaja, se konec jeseni pri njih pogosteje oglasijo tudi sezonski delavci, ki so prek poletja imeli delo, na jesen pa ostali na cesti. Na seznamu prejemnikov pomoči imajo na jeseniškem Rdečem križu ta čas okrog dva tisoč prosilcev, njihovo število pa se povečuje iz leta v leto. Prehranski paket lahko dobijo nekajkrat na leto, odvisno od tega, koliko paketov imajo na Rdečem križu na voljo in koliko je vseh prosilcev. "Odvisni smo od razpisov in darežljivosti občin, veseli smo tudi donatorjev," pravi Rina Beravs Zor. Vsebina paketov je enotna po vsej Sloveniji, v njih so sladkor, olje, kis, fižol, keksi, marmelada, polenta, pašteta, sardine ... Na jeseniškem Rdečem križu so kupili tudi pralni prašek, imajo tudi šolske zvezke, barvice in ostale potrebščine. Nekaj pomoči se nabere prek zbi-



Veliko obiska beležijo tudi v skladišču rabljenih oblačil, v katerem od lani dela prostovoljka Majda Sodja s Hrušice. Kot pravi, so dobro založeni z oblačili, zlasti za otroke, manjka jim le posteljnine in oblačil večjih števil. Ni treba, da so stvari očiščene v čistilnici, oblačila morajo biti le čista in nosljiva. Skladišče je odprto ob torkih in sredah dopoldne.



V paketih je sladkor, olje, kis, fižol, keksi, polenta, marmelada, pašteta, paradižnikovki pelati, goveji golaž, sardine ... V vsakem paketu je tudi seznam izdelkov z rokom uporabe: izdelki nimajo nikoli pretečenega roka.

ranja v Mercatorjevem centru, kjer v posebni nakupovalni voziček darujejo dobri ljudje. Po čem pa prosilci največ sprašujejo? "Po denarju!" odgovarja sogovornica. A tega prosilci na Rdečem križu ne morejo dobiti, razen v izjemnih primerih, če se družina znajde v hudi stiski zaradi smrti, bolezni, požara, poplav ... Na jeseniškem Rdečem križu ljudje tudi ne stojijo v vrsti za pakete, temveč jim vselej pošljejo vabilo z določeno uro, ko lahko prevzamejo pomoč. Stroški so tako za Rdeči križ nekaj višji, a na ta način se ohrani dostojanstvo prosilcev.

## Zahtevni poklici in družinska harmonija

Gostje družabnega večera pri upokojencih so bili tokrat člani družine Bregant.

JANKO RABIČ

Na 47. srečanju z znanimi ljudmi iz domačega okolja pri Društvu upokojencev Jesenice so bili gostje voditeljice Albine Seršen člani družine Bregant. Žena Veronika in mož Jože sta številnim Jeseničanom znana kot dolgoletna socialna delavca, ki opravljata odgovorne in zahtevne naloge na tem vedno občutljivem družbenem področju. Veronika je direktorica Doma upokojencev dr. Franceta Berglja na Jesenicah. Predstavila je delo v domu, prizadevanja, da stanovanjem omogočijo čim bolj prijetno bivanje v jeseni življenja. Jože je vodja jeseniške izpostave Zavoda pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije. Številni ga poznajo, ker prihajajo k njemu, da jim izračuna, kdaj

bodo imeli pogoje za upokojitev. Delo je zahtevno, ima tudi po 50 do 60 obiskov na dan. V pogovoru sta sodelovala hčerka Romina, ki kot profesorica biologije poučuje na Srednji šoli Jesenice, in sin Roman. Je diplomirani zdravstvenik in dela v kranjski reševalni službi. V klepetu so povedali marsikaj zanimivega o družinskih odnosih, karakterjih in različnih dejavnostih. Razbrati je bilo, da med vsemi vlada dobra harmonija, spoštovanje in prave vrednote, ki so pomembne v življenju, posebej pri reševanju problemov in preprek, ki se pojavijo. Pogovor s nastopom popestrile članice ženskega pevskega zbora Milko Škoberne z Jesenic. Z njimi so posebej prijetno presenetile Veroniko, ki v zboru prepeva.



Družina Bregant v klepetu z Albino Seršen

## Memorial Lupča Filipova

ANDRAŽ SODJA

V telovadnici na Koroški Beli so v petek, 13. septembra, pripravili peti Lubetov memorial v spomin na Lupča Filipova, ki ga v okviru praznika Krajevne skupnosti Javornik-Koroška Bela pripravlja Mladinski center Jesenice ob pomoči profesorja športne vzgoje Roka Pekolja iz Osnovne šole Koroška Bela. Na memorialu so se na

večnem derbiju pomerili nogometaši Javornika proti Koroški Beli, zmagala pa je ekipa Javornika z rezultatom 13 proti 7. Kot je povedal Mitja Blažič z Mladinskega centra Jesenice, so se pomerili tudi v vlečenju vrvi, kjer je prevladala ekipa Koroške Bele. Za najboljša igralca nogometne tekme sta bila izbrana Boštjan Mlekuž iz ekipe Javornik in Boštjan Omejc iz ekipe Koroške Bele.



Ekipi Javornika in Koroške Bele na petem Lubetovem memorialu

## Ejga, za lepše Jesenice darovali kri

Krvodajalske akcije v Splošni bolnišnici Jesenice se je udeležilo 12 članov iniciative Ejga, za lepše Jesenice.

ANDRAŽ SODJA

Kot je ob krvodajalski akciji dejal njen pobudnik Niko Kešina, je do udeležbe skupine Ejga, za lepše Jesenice prišlo po objavi njegovega povabila skupini na spletnem družabnem omrežju Facebook. Kot je še dodal, je skušal že v preteklosti v stolpnici, kjer živi, organizirati odziv večjega števila darovalcev, a je bil ta zelo slab: "Ni sem nehal razmišljati, kako pritegniti več prostovoljcev, zato sem povabil skupino Ejga, za lepše Jesenice." Omenjena skupina je sicer poznana po več akcijah na



Pobudnik krvodajalske akcije Niko Kešina, ki je kri daroval že 44-krat.

Jesenicah, ki so jih organizirali pod vodstvom Ahmeda Pašiča. Krvodajalske akcije se je udeležilo 12 prostovoljcev, nekaj pa se ji jih je moralo odpovedati, je dejal Kešina, ki je kri daroval že 44-krat: "Akcija bo zato ponovljena že čez teden dni, nakar se bo odvijala na vsake tri mesece. Želimo si, da bi postala redna in tradicionalna. Moj prijatelj je nekoč javno izjavil, da na Jesenicah živimo dobri ljudje, to pa zagotovo drži. Za darilo življenja se zahvaljujem vsem udeležencem, še posebej pa osebju transfuziološkega oddelka Splošne bolnišnice Jesenice za njihovo prijaznost."

# MLADI

## "Drugačni" na Pristavi

Igralski podmladek Gledališča Toneta Čufarja pripravlja novo predstavo z naslovom *Drugačni*, katere premiera bo v začetku novembra.

URŠA PETERNEL

Igralski podmladek Gledališča Toneta Čufarja Jesenice je zadnje počitniške dni ustvarjalno preživel na Pristavi v Javorniškem Rovtu. Ekipe petnajstih mladih igralcev v starosti od deset do petnajst let je pod mentorstvom Nike Brgant in Katje Stušek postavila temelje za postavitev nove predstave v gledališki sezoni,

ki se začne. Tokrat so izbrali predstavo *Drugačni* avtorice Vike Šuštar. Premiero načrtujejo v prvi polovici novembra. Začeto delo na Pristavi bodo nadgradili na domačih odrskih deskah, Aleksandra Džajić že ustvarja kostume, tehnična ekipa gledališča pa snuje tudi že sceno, ki bo popestrila predstavo, so sporočili iz Gledališča Toneta Čufarja Jesenice.



Ekipa mladih igralcev in mentorici so se na Pristavi zelo dobro počutili, ob opisovanju gostoljubja oskrbnikov Stanke in Draga pa niso skoparili s presežniki.

### Sreda je dan za sadje in zelenjavo

Na Osnovni šoli Koroška Bela so se vključili v Shemo šolskega sadja in zelenjave, projekt, financiran s strani Evropske unije. V sklopu sheme je učencem enkrat tedensko, in sicer vsako sredo, na voljo sadje v sadnem kotičku. Gre za različno sezonsko sadje pretežno lokalnih proizvajalcev.

"Nad prvim odzivom učencem sem bila navdušena, saj so skoraj vsi prišli po sadje," je zadovoljna Manca Martinčič, organizatorica šolske prehrane. "Veseli nas, da naša šola sodeluje pri tem projektu, ekološka jabolka topaz in ekološke slive pa so bile zelo okusne in sladke," pa so zagotovili šestošolci. Šola brezplačno razdeljevanje svežega sadja in zelenjave iz sheme izvaja poleg redne šolske prehrane, denar zanjo zagotavlja Evropska unija, in sicer šest evrov na leto na učenca. Šola na Koroški Beli se lahko pohvali tudi z logotipom (stilizirano podobo fantička iz sadja in zelenjave), ki ga je izdelala osmošolka Zala Škrabelj pod mentorstvom Katje Operčkal. Njen logotip za šolsko shemo sadja in zelenjave sedaj uporabljajo vse šole po Sloveniji, ki so vključene v shemo. U. P.



Skoraj vsi učenci so prišli po sadje, in sicer ekološka jabolka topaz in ekološke slive.

# Naj mladih ne vzgaja ulica

V "garaži Žarek" se vsako popoldne mladi družijo, dobijo pa tudi učno pomoč. "Družine nimajo denarja za inštrukcije, zato je to idealna rešitev za tovrstne težave," pravi Almira Salkić, ki vsak dan nudi učno pomoč otrokom.

PIA KOKELJ

Na Jesenicah že približno deset let deluje društvo za pomoč otrokom, mladostnikom in odvisnikom. Njegovo ime je Žarek, prostori pa se nahajajo v bližini zdravstvenega doma. Pogovarjali smo se s predsednico, magistrico socialnega dela Ivanka Berčan.

V društvu Žarek delujeta dve glavni dejavnosti; dnevni center Naj mladih ne vzgaja ulica ter program komune Skupnost Žarek. Tokrat je predsednica podrobneje predstavila program Naj mladih ne vzgaja ulica.

Korenine dnevnega centra segajo že v leto 2003, od avgusta 2004 pa se prostovoljci in zaposleni redno srečujejo v "garaži Žarek", kjer je tudi uradni prostor dnevnega centra Naj mladih ne vzgaja ulica. Predsednica društva Ivanka Berčan je idejo zasnovala sama, iz srca: "Zamisel se je porodila, predstavila sem jo takratnemu županu na Jesenicah Borisu Bregantu in se začela srečevati z otroki "pred bloki", ki jih je v tem okolju veliko. Vedela sem, da obstajajo inštitucije, vendar se tam vrata hitro zaprejo, v Žarku pa so večinoma popoldanske ure, ki so resnično namenjene druženju in pomoči, obvezno pa sta prisotna zaposlena." Vozni red, kot v društvu pravijo urniku, poteka zelo raznoliko. Garaža je odprta od

ponedeljka do petka, nekateri večeri pa so namenjeni večernim srečanjem. Dnevni center poteka vsak dan od druge pa do osme ure, včasih tudi dlje. Otroci se prihajajo družiti, s seboj pripeljejo sošolce in prijatelje, vse poteka prostovoljno, lahko pa jih pokličete tudi izven delovnega časa na društveni telefon. Sandra Huskič, 16-letnica, ki Žarek obiskuje že štiri leta, pove: "Sem pridem, ker mi je všeč, delavci so zelo spoštljivi in prijazni. Veliko je aktivnosti za krajšanje časa, kot npr. ročni nogomet in namizni tenis. S seboj pripeljem sestro, sosedo in prijateljico, kot prostovoljka pa pomagam tudi drugim."

"Organizirali smo versko-kulturna praznovanja vseh naših udeležencev, da bi jim dali vedeti, da jih spoštujemo in so vedno dobrodošli. Spekli smo tradicionalne jedi in vsakič predstavili drug praznik," pove Ivanka o problemu različnih narodnosti. Na začetku so v to vložili veliko truda, leta pa so jih že naučila sobivanja. "Družine nimajo denarja za inštrukcije, zato je to idealna rešitev za tovrstne težave. Največji problem je ravno slovensčina, obenem pa jim nudimo tudi moralno podporo, saj dobijo zagon in pogum za nadaljnje delo," pove Almira Salkić, strokovna sodelavka, zaposlena v društvu, ki vsak dan srčno pričaka mlade in



Dnevni center je namenjen druženju, otroci pa lahko dobijo tudi učno pomoč.



Ivanka in Almira s prijateljema iz dnevnega centra

jim svetuje ter vodi razne ustvarjalne delavnice, večkrat pa jim pomaga tudi pri učenju.

Ivanka in Almira vabita: "Vsi pristrčno vabljeni, tudi starši, opozarjamo pa, da sta naša programa za mladostnike in

odvisnike povsem ločena in med seboj nepovezana! Želimo, da bi mladostniki čim manj časa preživeli na ulici, odraščali na zdrav način ter si krepili notranjo moč za lažje spoprijemanje z izzivi življenja in odraščanja."

## Uspešno šolsko leto jeseniških maturantov

Zlati znak kot najvišje priznanje Gimnazije Jesenice je prejela profesorica Tatjana Sitar za uspešno delo pri izvajanju različnih projektov.

JANKO RABIČ

V sredo, 18. septembra, so se v prostorih Gimnazije Jesenice še enkrat srečali maturanti generacije 2013, njihovi starši, profesorji, predstavniki občin in drugi gostje. Ravnateljica Lidija Dornig je zbranim predstavila rezultate mature in druge dosežke, vsem pa je zaželela uspešno nadaljevanje študija. Večina od 84 dijakov je uspešno opravila maturo. S 30 točkami sta bili zlati maturantki Tina Klinar in Zala Konda. Poleg tega je še 12 dijakov z več kot 25 točkami doseglo odlični uspeh. Na državnih tekmovanjih iz

različnih znanj so osvojili 18 bronastih, 4 srebrne in 3 zlata priznanja.

Na srečanju so podelili tudi več priznanj. Zlati znak kot najvišje priznanje Gimnazije Jesenice je prejela profesorica Tatjana Sitar za uspešno delo pri izvajanju različnih projektov, še posebej projekta Evropski oddelek. Srebrni znak sta prejeli zlati maturantki Tina Klinar in Zala Konda ter dijak Juš Kosmač za štiriletni odlični uspeh in številna zlata, srebrna in bronasta priznanja. V kulturnem programu sta sodelovala gimnazijski pevski zbor Janka Pribošiča in gimnazijski teater.



Zlati maturantki Zala Konda (levo) in Tina Klinar z ravnateljico Lidijo Dornig

## ZANIMIVOSTI

## Slikanje kot terapija

V Varstveno-delovnem centru Jesenice dela tudi akademski slikar Matjaž Arnol. Eden bolj slikarsko nadarjenih uporabnikov je Jeseničan Janko Kalan.

URŠA PETERNEL

"Morje!" na vprašanje, katere motive slika najraje, odgovarja Janko Kalan, 45-letni uporabnik Varstveno-delovnega centra Jesenice, ki pod mentorstvom akademskega slikarja Matjaža Arnola enkrat tedensko slika na platno. Dolej je ustvaril številne zanimive slike, tudi večjih formatov, in kot je povedal, tudi že nekajkrat razstavljal. Po besedah Matjaža Arnola (zaposlen je v CUDV Matevža Langusa in kot mentor dela v obeh enotah VDC, v Radovljici in na Jesenicah) je prav slikanje za uporabnike svojevrstna terapija. "Spominjam se začetkov pred kakimi petimi leti, ko sem se vključil v delo VDC-jev. Takrat je večina uporabnikov risala po neke vrste šablonah: rožice, sončke, ptičke ... Zato sem jih začel spodbujati k večji ustvarjalnosti, saj je moja osnovna želja, da postanejo čim bolj suvereni in samozavestni pri ustvarjanju, s tem



Janko skupaj z mentorjem, akademskim slikarjem Matjažem Arnolom

pa posredno tudi v vsakodnevem življenju," pripoveduje Matjaž Arnol. Matjaž uporabnike uči osnov risanja in prvin slikanja, nekateri so šibki pri poznavanju barv in posveti več pozornosti temu področju. "Slikanje je krasen način, da uporabnike 'odpiramo', da se naučijo izraziti svoje želje, da širijo obzorja.

Vselej je izziv tudi zame kot slikarja, da ugotovim, kdaj naj se vključim s pomočjo in nasvetom in kdaj je bolje, da se izključim," razlaga Arnol. Stene VDC-ja so polne zanimivih unikatnih slik, ki so jih naslikali uporabniki, vse so tudi naprodaj. Poleg slikanja uporabniki oblikujejo tudi izdelke iz gli-

ne in tekstila, vse pa potem tudi prodajajo v lastni trgovnici ob vhodu v jeseniški VDC. V teh jesenskih mesecih že pripravljajo letošnjo božično-novoletno kolekcijo unikatnih izdelkov, ki bodo na police trgovine prišli konec novembra, ponujali pa jih bodo tudi na raznih sejmihih in stojnicah.



Janko Kalan pravi, da najraje slika morske motive.



Ena od Jankovih umetnin

## IN MEMORIAM



## Viktor Tišler Viki

(1941–2013)

Vsak človek je zase svet, čuden, svetel in lep kot zvezda na nebu. Tako je zapisal pesnik Tone Pavček. In prav na ta njegov verz sem se spomnil, ko nas je dosegla novica, da je Viktor Tišler Viki po dolgem boju z zahrbtno boleznijo izgubil svoj boj. Viki se je rodil 30. novembra 1941 na Jesenicah. Pri treh letih mu je umrla mama in njegovo otroštvo ni bilo lepo. Verjetno se je tudi zato odločil, da je svojo življenjsko pot prehodil sam, odet z oklepom samote. Včasih, ko se mu je svet zdel lep, pa se je le odprl in pokazal svoja čustva, svojo nežno dušo. Ker so bili ti trenutki prava redkost, so se vsem, ki smo ga bolje poznali, zdeli še toliko bolj dragoceni. V težkem otroštvu pa je Viki, kot smo ga večinoma klicali vsi, imel srečo, da se je srečal s športom. Nogomet in hokej sta postala njegova športa. V obeh je bil odličan. Ko se je bilo potrebno odločiti, se je odločil za hokej. S svojim talentom in zagnanostjo na treningih je že kot sedemnajstletni mladenič oblekel dres članske ekipe Jesenic. Če se prvi naslov osvojili močje, ki so s hokejem na Jesenicah začeli, pa so ob drugem naslovu državnih prvakov v ekipi blesteli že mladi fantje, rojeni v prvih letih vojne vihre. Na čelu te generacije pa so bili Viktor Tišler, Franc Smolej in Albin Felc. Nepozabna trojica je tvorila po mnenju mnogih najboljši napad v slovenski in jeseniški hokejski zgodovini. Ob osvojitvi drugega naslova državnih prvakov leta 1958 so že nosili glavno breme v ekipi. Fantje so živeli za hokej, se na igrišču razumeli skorajda na slepo. Njihov slog igre je bil nekaj posebnega, tehnično prefinjen, inteligenten. Viki Tišler je s svojima soigralcema tako osvojil dvanaest naslovov državnih prvakov, šest pokalnih lovorik v zlatem obdobju jeseniškega hokeja. Dres takratne reprezentance je prvič oblekel leta 1960 in bil nato njen nepogrešljivi član polnih petnajst let. Nastopil je na dvanajstih svetovnih prvenstvih ter bil trikratni udeleženec olimpijskih iger. Pod olimpijskim ognjem je nastopal leta 1964 v Innsbrucku, leta 1968 na igrah v Grenobleu ter leta 1972 v Sapporu. Po številu nastopov za izbrano vrsto je Viki

tretji na večni lestvici, skupaj pa je v reprezentanci dosegel 151 zadetkov. Škoda, da je država takrat športnikom preprečevala odhode v tujino pred dopolnjenim osemindvajsetim letom. A kljub temu se je Viki kot eden prvih Slovencev spogledoval z ligo NHL. Odigral je eno tekmo za St. Luis. V svojih zrelih igralskih letih je igral v tujini in zlasti v Italiji (Aleghe) pustil izjemen pečat. Kot zaljubljenec v hokejsko igro je Viki tudi po vrnitvi iz tujine z veseljem igral za drugo jeseniško ekipo Kranjska Gora in drsalke obesil na klin šele v dvainštiridesetem letu starosti. Kariero je nadaljeval kot trener v hokejski šoli Jesenic. V najzahtevnejšem obdobju razvoja hokejistov je Viki treniral številne rodove jeseniških hokejistov, ki so še danes v vrhu slovenskega hokeja. Po koncu kariere se je zaposlil v Strokovni službi Športnega društva Jesenice (zdaj Zavod za šport Jesenice) in kot delovodja vzdrževanja skrbel za športne objekte v športnem parku Podmežakla. Pravzaprav je bila Podmežakla njegov drugi dom. Tam je preživljal tako delovne kot številne proste ure. Tudi še po odhodu v pokoj je redno zahajal v dvorano. Ob kavici je prebiral športne časopise in se še posebej žalostil ob spremljanju rušenja jeseniškega športnega ponosa, v katerega razvoj je celo življenje tudi sam vlagal veliko truda. Bolezen ga je vedno bolj zdelovala, toda še vedno je spremljal obnovo dvorane in tik preden je povsem omagal, doživel njeno odprtje. Še na najinem zadnjem srečanju je izrazil upanje in željo doživeti v obnovljeni dvorani še kakšen pravi hokejski derbi. Žal se mu želja ni uresničila. Umrl je 23. septembra v domu dr. Franca Berglja, kjer je preživljal zadnja leta svojega življenja. Viki Tišler bo ostal za vedno zapisan v zgodovino slovenskega in jeseniškega hokeja. Viki je eden od naših legend, nepozaben! Viki je svoje športne cilje zagotovo dosegel in presegel. Če smo to v lokalni skupnosti znali pravilno vrednotiti, pa je vprašanje, ki daje grenak priokus ob slovesu od jeseniške športne legende.

Branko Jeršin

Generalni uvoznik za Slovenijo

alternativne energije

# EKOENERGIJA

Mače 6, Si - 4205 Preddvor

T 04 25 55 780  
M 040 34 33 33  
W [www.ekoenergija.eu](http://www.ekoenergija.eu)  
E [info@ekoenergija.eu](mailto:info@ekoenergija.eu)



**alpha innoTec**

Alpha InnoTec GmbH, Industriestrasse 3, 95395 Kasendorf, Nemčija  
[www.alpha-innotec.de](http://www.alpha-innotec.de)

**13 let v Sloveniji**

**Vsi jeziki govorijo o istem izdelku...**

toplotne črpalke  
pompes à chaleur  
wärmepumpen

# ZANIMIVOSTI



Dnevni prostor s kaminom



Lična kuhinja z jedilnico

## Obisk iz Viharnika

Stanovalci in stanovalke doma Viharnik v Kranjski Gori so se septembra odpravili na obisk k prijateljem in prijateljicam v Dom dr. Franceta Berglja na Jesenicah. Bili so na odprtju obnovljene gospodinjske enote za osebe z demenco, nato pa je sledil piknik. Vonjave z žara so jih kar vabile k mizam, ki so se šibile pod težo dobrot. Ker je bilo septembra zelo aktualno evropsko prvenstvo v košarki, pa se je seveda spodobilo, da so se pomerili tudi v metanju na koš. Razdelili so se v dve ekipi: kranjskogorsko in jeseniško. Vsi so bili zelo dobri. Zadetkov sicer ni bilo veliko, je bilo pa toliko več smeha in dobre volje. In zmagovalci? Prav vsi! Viharniki in Viharnice pa so kot nagrado za sodelovanje domov odnesli domačo marmelado, ki so jo pripravili stanovalci jeseniškega doma. A s končanjem tekme v košarki še ni bilo konec druženja. Zvoki glasbe so nato vse popeljali še na plesišče. K. S.



# Življenje v domu, kot doma

V jeseniškem domu starostnikov so odprli prvo gospodinjsko enoto, v kateri dvanajst stanovalcev z demenco živi kot doma.

URŠA PETERNEL

Na štedilniku lonci, na pultu doma skuhana marmelada, kamin in udobni kavči v dnevni sobi. Vse novo, svetlo, prijetno, domače. Tako izgleda nova stanovanjska enota v Domu upokojencev dr. Franceta Berglja Jesenice, ki so jo odprli sredi prejšnjega meseca. V enoti – gre za prvo gospodinjsko enoto v jeseniškem domu starostnikov – biva dvanajst stanovalcev z demenco. Kot je povedala direktorica doma Veronika Bregant, je življenje v enoti, v kateri so uredili kuhinjo, jedilnico in dnevno sobo, karseda podobno življenju doma. Stanovalce zjutraj prebudi vonj po kavi, čaju in ocvrtih jajčkah, ki jih pečejo gospodinje (zaposlene, ki skrbijo za stanovalce

enote). Stanovalci sami po svojih zmožnostih sodelujejo pri vseh dnevnih opravilih, ritem dejavnosti pa je prilagojen stanovalcem, vse poteka počasi, brez hitenja, v miru.

»Odhod od doma, kjer je vse znano, toplo, domače, v povsem neznanem okolju je za vsakega starostnika težaven. Stanovalci z demenco pa se še težje prilagajajo, strah jih je tujega okolja. Zato smo že dalj časa razmišljali o drugačnem konceptu,« je o vzgibih za odprtje prve gospodinjske enote v sklopu doma povedala direktorica doma Veronika Bregant. Tako so prenovili nekdanje skupne prostore, projekt pa je stal 160 tisoč evrov. Kot je dejala Bregantova, je to korak k drugačnemu konceptu dela, končni cilj je namreč



Utrinek z odprtja gospodinjske enote

ta, da bi vsem stanovalcem zagotovili takšno obliko bivanja. A ker niti prostorske niti finančne možnosti z enkrat tega ne dopuščajo, so si postavili tudi več vmesnih

ciljev, skupno vodilo pa ostaja spoštljivo sodelovanje in podpora vsem 196 stanovalcem in dajanje občutka, da "smo tu zanje", je poudarila direktorica.

# Šivilji, ki vztrajata

Eno redkih šiviljstev na Jesenicah je Šiviljstvo Castello, v katerem Evelina Lah in Breda Kogoj že več kot dvajset let vztrajata na poti samostojnih podjetnic.

URŠA PETERNEL

"Če ne bi imeli tako radi svojega poklica, bi šiviljstvo že davno zaprli," pravita Evelina Lah in Breda Kogoj, eni zadnjih jeseniških šivilj, ki že več kot dvajset let vztrajata na samostojni poti, kot samostojni podjetnici v Šiviljstvu Castello. Obe sta končali tekstilno šolo v Kranju, Evelina je leto dni delala v Vezenah, Breda prav tako kratek čas v Almiri, a sta se že v zgodnjih devetdesetih letih odločili za samostojno poslovno pot. Šiviljstvo sta najprej uredili na Bledu v Bredini domači hiši, kjer sta šivali manjše serije oblačil, takrat so bila modna zlasti hlačna krila, bluzice, krila na elastiko, se spominjata. V tistih letih sta prodajali po podjetjih, "akvizitersko", počasi pa sta začeli šivati tudi po meri. Vmes sta se preselili na Hrušico, nato pa na Jesenice, kjer sta leta 2000 kupili prostore na Cesti železarjev, v katerih delata še danes. Prostore sta v celoti prenovili in jih opremili z vsem potrebnim, od več različnih šivalnih strojev, velike mize, likalnih desk ... "Če zdaj pogledava nazaj, je bila sreča, da sva kupili prostore, saj bi sicer šiviljstvo verjetno že morali zapreti. Zaradi kri-



Šivilji Breda Kogoj (spredaj) in Evelina Lah

ze si namreč plačevanja najemnine verjetno ne bi mogli več privoščiti," pravita podjetnici, ki sta vrsto let šivali predvsem po meri, bili sta tudi pravi mojstri za unikatna delovna oblačila, zadnja leta pa stranke vse bolj prinašajo oblačila v popravilo. Križa se namreč odraža tudi tako, da ljudje še dobrih oblačil ne zavržejo, temveč prinesejo popraviti. Tako Evelina in Breda menjata zadržge, krajšata, popravljata raztrgana

oblačila. A še vedno imata največje veselje s šivanjem po meri, zlasti svečanih oblek, kot so za birmo, obhajilo, maturo, poroko ... "Ženske se večinoma odločajo za stvari, sešite po meri, ki so klasične in jih lahko nosijo tudi deset, dvajset let," pojasnjujeta. Pa se stranki sploh izplača kupiti obleko po meri? "Na vprašanje, če se izplača, sva kar malo občutljivi ... Seveda se izplača, saj je narejeno po meri in po željah stranke, ne

pa v serijski proizvodnji neke na Kitajskem ... In to ni oblačilo, ki ti po par mesecih razpade," pravita sogovornici. Kot dodajata, sta žalostni, da je uvoz poceni oblačil iz Kitajske razvrednotil delo slovenskih šivilj in poklica v celoti. A kot pravita, prav zaradi ljubezni do poklica kljub težkim časom vztrajata. Še več, po novem imata šiviljstvo odprto ves dan, s čimer sta svoje delo še bolj približali strankam.

## GG naročnine

E-POŠTA: [narocnine@g-glas.si](mailto:narocnine@g-glas.si)  
TELEFON: 04 201 42 41

[www.gorenjskiglas.si](http://www.gorenjskiglas.si)

## GG mali oglasi

E-POŠTA: [malioglas@g-glas.si](mailto:malioglas@g-glas.si)  
TELEFON: 04 201 42 47

[www.gorenjskiglas.si](http://www.gorenjskiglas.si)

## ŠIVILJSTVO Castello

C. železarjev 14,  
4270 Jesenice  
tel.: 04/586-12-11

Šivanje po meri  
in popravila

Delovni čas:

pon. - pet.: 8. - 18. ure  
sob: 8. - 12. ure

# ZANIMIVOSTI

## "Pajki" že na novi steni

Na Tržnici Jesenice so odprli plezalno steno, s katero upravlja novoustanovljeno Plezalno društvo Jesenice. Stena je primerna tako za rekreativne kot za izkušenejše plezalce.

ANDRAŽ SODJA

Na Tržnici Jesenice so v soboto, 21. septembra, slavnostno predali namenu plezalno steno, ki jo je v upravljanje prevzelo novoustanovljeno Plezalno društvo Jesenice. Odprtje stene so popestrili s koncertom skupine Šekspir in pogostitvijo, zelo zadovoljni pa so bili tudi z obiskom v prvih dneh delovanja. Kot je povedal Marko Novkovič s Plezalnega društva Jesenice, je stena visoka dvanajst metrov in pol, primerna pa je tako za plezanje začetnikov, rekreativcev kot tudi izkušenejših plezalcev. "Najdaljša smer meri 17 metrov, težavnosti pa so od 4b do 7a. Cilj društva je omogočiti plezanje plezalcem na steni, ki je izključno namenjena plezanju, ne tako kot tiste v telovadnicah, kjer so plezalci običajno v podrejenem položaju." Z obiskom ob odprtju so bili izjemno zadovoljni, tako tudi že širijo načrte: konec meseca bo predvidoma postavljen še plezalni stolp, ki bo namenjen malčkom, ki spoznavajo svet plezanja, tu bodo postavljene tudi najlažje smeri, pove Novkovič. Načrtujejo pa



Stena je visoka dvanajst metrov in pol, primerna pa je tako za plezanje začetnikov, rekreativcev kot tudi izkušenejših plezalcev.

tudi družabne dogodke in čim več prireditev, tako so minulo soboto že pripravili prvo tekmovanje za mlade plezalce.

Po izkušnjah prvih uporabnikov plezalno steno ocenjujejo kot zelo zanimivo, saj ponuja novo izkušnjo plezanja na Gorenjskem. "Plezalci so s steno zadovoljni, pristop je čisto dru-

gačen kot je bil do sedaj. Stena je primerna tako za rekreativce kot za izkušenejše, vsi pa so z njo zadovoljni. Bolj kot bodo plezalci odkrivali steno, boljši bo tudi obisk," pravi Novkovič.

Še vedno pa ostaja tudi nekaj težav, saj plezalna stena nima svojega vhoda, ker mimo stene poteka inter-

vencijska pot. Pozna pa se jim tudi zaprtje lokala, kar rešujejo z avtomati za piščo. Presenetila jih je tudi ugotovitev, da kljub zasteklitvi dvižnih vrat še vedno ostaja preprih, zato načrtujejo ureditev talnega ogrevanja in ograditev plezalne stene z zaveso, tako da bodo omogočili uporabo stene tudi v zimskem času.

## Gasilci pokazali svoje znanje

Na nekdanjem mejnem platoju Karavanke je gasilska zveza Jesenice pripravila skupno tekmovanje gasilskih zvez Jesenice in Kranjska Gora.

ANDRAŽ SODJA

Pionirji in pionirke so se pomerili v vaji z vedrovko oziroma brentačem, štafeti s prenosom vode in vaji razvrščanja, mladinci v mokri vaji s hidrantom, teoretičnem testu in vaji razvrščanja, člani in članice pa v taktični mokri vaji, teoriji in vaji razvrščanja. Kot je povedal poveljnik gasilske zveze Jesenice Robert Prešeren, je takšno tekmovanje način preverjanja usposobljenosti gasilcev za različne dogodke, ki jih med letom

stvu in tudi veliko spretnosti. Kot je o samem tekmovanju še povedal Prešeren, gre za zahtevne preizkuse znanj, še posebej pri operativnih članih, kjer je taktična mokra vaja sestavljena iz klasičnega trodelnega napada ter tehnične taktične vaje, ki je spretnostno zahtevna in jim vzame nekoliko več časa.

Med člani gasilske zveze so se na tekmovanju najbolje odrezale ekipe Javorniškega rovta, Hrušice in Zabreznice, med članicami pa Hrušice, Javorniškega rovta in Jesenic. Pri



lahko doletijo: "Moram reči, da so bili pri mladini rezultati nadpovprečni, na tekmovanje so prišli v zelo velikem številu, tako da upam, da se bo tako tudi nadaljevalo, vse čestitke pa mentorjem, ki so jih dobro pripravili." Starejših članov je vse manj, pove Prešeren, zato se je v veteranskih kategorijah pomerilo sedem desetih iz dveh gasilskih zvez, ki so kljub visoki starosti pokazali veliko pripadnost gasil-

mladincih so bili najuspešnejši mladi gasilci iz Hrušice, Jesenic in Javorniškega rovta, med mladinkami pa Blejska Dobrava in Hrušica. Med pionirji so se najbolje odrezale ekipe Javorniškega rovta, Planine pod Golico in Blejske Dobrave, med pionirkami pa Hrušica. Najboljše tri ekipe pa so se uvrstile tudi na regijsko tekmovanje, ki se bo v začetku oktobra odvijalo v Trziču in Kranju.

## Guinnessov rekord v pleskanju zdaj tudi uradno potrjen

URŠA PETERNEL

Slovenci smo postali Guinnessovi rekorderji v najbolj množičnem barvanju zidnih površin. Akcija barvanja šolskih zidov je potekala 18.

maja, v njej pa je sodelovala tudi Osnovna šola Toneta Čufarja Jesenice (na fotografiji). Na potrditev rekorda so v Heliosu, ki je akcijo vodil, čakali vse doslej, saj so morali priskrbeti vse dokazne materiale

in gradiva ter slediti strogim kriterijem. A kot so sporočili, je zdaj organizacija Guinness World Records London svetovni rekord potrdila, 1272 udeležencev je »največje število ljudi, ki istočasno pleska

hiše na več dogodkih, ki istočasno potekajo na različnih lokacijah in jih je organizirala ista organizacija«. Tako se je lahko tudi udeleženci pleskanja na Jesenicah pohvalijo, da so Guinnessovi rekorderji!



**NOČ ČAROVNIC**  
V ROVIH POD STARIM KRANJEM  
**26. - 30.10.**  
www.tourism-kranj.si

# ZANIMIVOSTI

## Sudoku s končno rešitvijo

4		2		7		1		3
7					5		4	
			4		6			9
3							5	6
	6		5	4	3			8
5	8			3	1			4
		3	7			6		
			2		9			7

Sestavil: Cveto Erman

Mrežo izpolnite tako, da bodo vsaka vrstica, vsak stolpec in vsak manjši kvadrat vsebovali številke od 1 do 9. Ob pravilni rešitvi boste v označeni vrstici, če zamenjate številke s črkami (1=E, 2=T, 3=N, 4=U, 5=Š, 6=A, 7=B, 8=K, 9=I), od leve proti desni prebrali rešitev uganke in jo vpišite v križanko. Rešitev sudokuja iz prejšnje številke so PARDUBICE.

## Nagrajenci križanke iz prejšnje številke

Pravilno geslo se glasi **KOMPLET SLIKOPLESKARSKA DELA**. Sponzor križanke Slikopleskarstvo Marko Kepic, s. p., Ulica Staneta Bokala 19, Jesenice, GSM 040 833 787, podarja tri nagrade, nakup materiala v trgovini Mavrica na Jesenicah. V vrednosti 25 evrov jo prejme **Francka Gros**, Kranj; v vrednosti 15 evrov **Marjeta Dolenc**, Jesenice, v vrednosti 10 evrov pa **Cvetka Bergant**, Tržič. Čestitamo, za nagrade se oglasite v trgovini Mavrica na Jesenicah.

# Deblo z gobicami

Nekoč so to posebno sladico podarjali za god, okrogle obletnice, jubileje, z njo pa so okrasili tudi ohcetno in druge slavnostne mize.

JELKA KOSELJ

S hvaležnostjo se spominjam tete Micke (1906-1976) iz Vrbe, ki je dala recept. Za nas, otroke, je bilo sodelovanje pri pripravi tega debela nekaj nepozabnega. Deblo je sestavljeno iz dveh različnih rolad, biskvitne in orehove. Za vsako rolado je bilo treba mešati s kuhalnico vsaj pol ure jajčno zmes in pol ure stepati sneg, da je bil v kotličku tako trd, da si kotliček lahko obrnil narobe. Vse glavne sestavine so bile doma pridelane: moka, jajca, maslo, orehi in marmelada. Biskvitna rolada: 5 jajc, 6,5 dag sladkorja, 13 dag bele moke, 1 limonov ali vaniljin sladkor (moj dodatek), ščepec soli, marelična marmelada za namaz in maslo za namaz pekača. Priprava: Pekač obložimo s papirjem in namažemo z maslom ter narahlo posujemo z moko.

Rumenjake penasto zmešamo s sladkorji. V beljake damo ščepec soli in stepemo trd sneg, ki mu narahlo vmešamo še moko. Testo damo na pekač za prst debelo in ga bledorumenno spečemo (pri temperaturi 180 do 200 stopinj C približno 15 do 20 minut). Pečenega zvrnemo na pomokano desko, odstranimo papir, takoj zvijemo in ohladimo. Par žlic marmelade zmešamo v skodelici, da je mazava. Ohlajeno rolado odvijemo, namažemo z marmelado in spet nazaj zavijemo. Orehova rulada: 6 jajc, 10 dag sladkorja, 7 dag zmletih orehov, 10 dag moke in marmelado za namaz. Priprava je enaka kot za biskvitno, le da rumenjaki zmesi dodamo še orehe. Maslena krema s čokolado in orehi za premaz debela: 25 dag masla, 5-10 dag sladkorja v prahu, 5 dag naribane čokolade, 20 dag zmletih orehov, 1 žlica kakava, pol žličke kardamoma (po želji), 1 žlička ruma (po želji).



Priprava: V topli skledi zmehčamo maslo, mu dodamo sladkor in mešamo tako dolgo, da masa malo naraste. Dodamo še vse ostale sestavine in vse dobro zmešamo. Dokončanje: Roladama odrežemo robove. Eno rolado prerežemo poševno na polovico, da dobimo veji, ki jih nato postavimo ob deblo. Deblo in veji namažemo s kremo. Na koncu s toplimi vilicami vijugasto povlečemo po deblo, da deblo dobi skorjast videz. Gobice: 20 dag zmlete kokosove moke ali zmletih mandljev, 20 dag sladkorja v prahu, 2 beljaka in žlica kakava. Zamesimo testo: iz pol mase brez kakava oblikujemo bete; pol mase pa pobarvamo s kakavom in oblikujemo klobuke. Bete in klobuke združimo tako, da jih malo pomažemo z beljakom. Sušimo vsaj en dan na hladnem.

Sponzor križanke je **Tapro Grosist Jesenice** z bogato izbiro kopalniške opreme in keramičnih ploščic, Ulica Viktorja Kežarja 34, 4270 Jesenice. Za naše reševalce so prispevali tri enakovredne nagrade: kopalniške dodatke.

Rešitve križanke (nagradno geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do ponedeljka, 14. oktobra 2013, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4001 Kranj, p. p. 124 ali vržite v naš poštni nabiralnik.



SPONZOR KRIŽANKE ????????? JESENICE, ULICA VIKTORJA KEŽARJA 34, JESENICE TEL. 05 908 57 36									
KAR SE OHRANI IZ PRETEK- LOSTI									
PREBIVALEC NASELJA RTIČ									
PODRER PLAZILCEV BREZ NOG									
ANTON NANUT									
BRAZILSKO VELEMESTO									
STROKOVNA IN PRIJAZNA PONUDBA V TAPRU NA JESENICAH									
PLITVINA, PLITKOST									
NIZOZEMSKO MESTO NA SEVERU POKRAJINE BRABANT									
NAŠ NEKDANJI BIATLONEC (BOŠTJAN)									
PODLAGA NA KATERI SE SEKAJO DRVA									
GESLO									
JESENSKI SLIKAR, GRAFIK IN KIPAR (JAKA)									
DANSKA GLEDALIŠKA IN FILMSKA IGRALKA (1883 - 1972)									
PTICA									
RAČJI MLADIČ									
IME ŠVED- SKEGA PISATELJA IN PESNIKA HANSSONA									
SPECIALIST ZA GINE- KOLOGIJO									
RADO NAKRST SUMERSKA BOGINJA ZEMLJE									
DŽIP JAPON, TOVARNE TOYOTE OBLIKA SOCVETJA									
DEL HAMBURGA IME KOSTU- MOGRAFIJE VOGELNIK									
12									
AVTOR: CVETO ERMAN									
NEUGODJA, NEMOCI, TEŽAVE									
PURAN (POG.)									
GOSTIL- NIČAR									
NOGOMETNI KLUB									
PODOLGO- VAT ZELO SLADEK SAD DATELJNOVE PALME									
ANTIČNI GRŠKI PESNIK IZ JUŽNE ITALIJE									
LEPILO (POGOVOR.)									
ODLOMEK IZ FILMA, VLOŽEK									
AVSTRALSKI MEDVEDEK VREČAR STEKLEN METEORIT									
VNETJE VRETNICA ALI VEČ HRBTNIH VRETNIC									
10									
TUKAJ VPIŠETE REŠITEV SUDOKUJA									
9									
SLOVENSKI MOTO- KROSIST (MATEVŽ, R.1988)									
BRUSNI PAPIR ZA GLAJENJE KOVIN, LESA									
EKIPNO DELO ???, PODJUNA, ZILA									
13									
IME SKLA- DATELJA PAHORJA									
PREBAV- LJENA HRANA V ŽELODCU									
11									
UKANA, TRIK, SLEPILO									
6									
GLAVNI ŠTEVNIK									
ŽELEZARNA JESENICE									
SL. OPERNA PEVKA ONDINA ???? KLASINC									
11									
SLOVNIČNO ŠTEVILO, KI ZAZNAMUJE ENO STVAR									
11									
BOGATA IZBIRA NOTRANJNH PLOŠČIC									

GORENJSKI GLAS  
JESENIŠKE NOVICE 17/2013  
P.P. 124, 4001 KRANJ

SLOVARČEK: ERATOSTEN: starogrški filozof, geograf in matematik AKSA: mošeja v Jeruzalemu HAAG: nizozemska prestolnica EBAN: izraelski politik (Abba)  
ETTAL: benediktinska opatija na Bavarskem SAE: stopnja viskoznosti olj SPONDILITIS: vnetje vretenca ali več hrbtnih vretenc OSS: nizozemsko mesto



**Drevored jeseniške gimnazije**

Dijaki četrtega športnega oddelka Gimnazije Jesenice so na travnatem območju za Sparom na Stari Savi na Jesenicah posadili dve brezi. S tem so obeležili že deseto obletnico sajenja dreves miru. "Letošnje sajenje smo posvetili vsem borcem za mir, še posebej pa Nobelovim nagrajencem za mir od leta 2004 do 2012. Med nagrajenci je bila leta 2007 tudi Slovenka prof. dr. Lučka Kajfež Bogataj. Seznanili smo se tudi s prvo afriško Nobelovo nagrajenko Wangari Maathai. Ob tem se zahvaljujemo Občini Jesenice in podjetju Jeko-In, da so nam odstopili prostor na Stari Savi, kjer bo odslej rasel drevored jeseniške gimnazije," je povedal profesor Roman Podlipnik. U. P.



Dijaki so posadili dve brezi.

**Ocvirek**

Napis smo opazili na vratih stavbe Osnovne šole Poldeta Stražišarja na Jesenicah, v kateri je tudi waldorfski vrtec. Vandali se vsakodnevno spravljajo na stavbo šole z grafiti, razbijanjem in puščanjem odpadkov, očitno pa so zdaj okolico začeli uporabljati še kot stranišče. A napis na vratih verjetno ne bo zalegel, čas je, da ukrepa kak bolj represiven organ ... U. P.

# Planinske postojanke zapirajo vrata

Konec septembra je veliko planinskih postojank zaprlo vrata. Planinsko društvo (PD) Javornik-Koroška Bela skrbi za tri planinske postojanke: v Karavankah za Prešernovo kočjo na Stolu (2174 m), v Julijcih za Dom Valentina Staniča pod Triglavom (2332 m) in za Kovinarsko kočjo v Krmi (870 m).

MATJAŽ KLEMENC

Prešernova kočja na Stolu in Staničev dom sta svoja vrata za obiskovalce zaprla predzadnjo nedeljo v septembru, Kovinarska kočja pa teden dni kasneje. »Z obiskom v naših treh kočjah smo zadovoljni. Številke se v povprečju gibljejo tako kot v lanskem letu. Ob domačih planincih so kočje obiskali tudi pohodniki iz različnih evropskih in celo neevropskih držav,« je povedal predsednik PD Javornik-Koroška Bela Vinko Alič. "Največ smole smo imeli na Prešernovi kočji na Stolu, kjer sta bila oskrbnika Betka in Leon Palčič, saj je Leon zbolel. Na tem mestu bi se zahvalil Betki in njenemu bratu Jaku Rešu, ki je v odsotnosti Leona priskočil na pomoč, da je kočja normalno obratovala in sprejemala planince. Po uspešnih desetih letih sta zakonca Palčič prenehala delovati kot oskrbnika, tako da bo potrebno iskati novo moč za naslednjo sezono," je povedal Alič in dodal, da so na Stolu v tej sezoni menjali akumulatorje za sončne celice. Na Staničevi kočji že več let niso imeli sreče s kuhari-



Prešernova kočja na Stolu, priljubljena točka planincev

cam, a kot je dejal Alič, so zdaj z Meto in Cveto Jan dobili ekipo, ki je zadovoljivo izpeljala sezono. "En dan smo imeli močan veter, ki nam je skoraj podrl vetrnico za proizvodnjo električne energije, a s hitrim ukrepom smo jo še pravi čas zasidrili," je dejal Alič. Zakonca Brigita in Franci Rozman sta že več let vzorna oskrbnika Kovinarske kočje v Krmi.

Vzorno skrbita tudi za nje-no okolico. Oskrbnik je sam izdelal igrala. Kočja je priljubljena točka za kolesarje ter družine z otroki. "Čimprej bi bilo potrebno zgraditi čistilno napravo. Pripravlja se dokumentacija, a je problem v denacionalizacijskem postopku," je povedal Vinko Alič. Prešernovo kočjo in Staničev

jejo s helikopterjem. "Prevozi so dragi, zato skrbno načrtujemo nošenje. Letos smo prevozili na obe kočji za 16 ton hrane in ostalega materiala, od tega pa se je v dolino prepeljalo 2,4 tone smeti in blata iz stranišča. Smeti smo prepeljali v zbirni center na Jesenice, blato iz stranišč pa v čistilno napravo na Javornik," je povedal sogovornik.

## Razkrite roke na železniški postaji

Dekleta iz Zavoda Oloop so na jeseniški železniški postaji pripravile predstavitev projekta Razkrite roke 2, h kateremu vabijo priseljenke iz bivših jugoslovanskih republik.

URŠA PERNEL

Na jeseniški železniški postaji so dekleta iz Zavoda Oloop pripravile predstavitev projekta Razkrite roke 2, v sklopu katerega so udeleženke (priseljenke iz Bosne, Kosova ter Slovenke) učile pletenja brez pletilk, na prste. Kot je povedala Jasmina Ferček iz Zavoda Oloop, je projekt Razkrite roke (letos bo na Jesenicah potekal že drugič) namenjen priseljenkam iz bivših jugoslovanskih republik, vseh narodnosti in veroizpovedi. Udeleženke bodo na brezplačnih delavnicah spoznavale sodobne tekstilne ročne tehnike in oblikovale uporabne

izdelke, kot so nakit, preproge, copati ... Vabijo brezposelne, upokojenke, mlajše ženske, tiste, ki obvladajo ročna dela, in tiste, ki tega znanja še nimajo. Delavnice se bodo začele oktobra in bodo potekale enkrat tedensko do junija prihodnje leto, pripravljajo pa jih v sodelovanju z jeseniškim društvom UP. Kot je dejala Jasmina Ferček iz Zavoda Oloop, bodo delavnice potekale v prostorih društva UP na Spodnjem Plavžu, načrtujejo pa tudi "gostovanja" v katerem od jeseniških vrtcev, v knjižnici pa tudi na jeseniških ulicah. Projekt sofinancira Evropski socialni sklad.



Na jeseniški železniški postaji so dekleta iz zavoda Oloop predstavile tehniko pletenja brez pletilk, na prste. Dogodek so poimenovali Skupna tla: srečanje pripadnic različnih etničnih skupin na skupnih tleh – na preprogi.

**Splača se biti naročnik  
Gorenjskega glasa**

Gorenjski Glas



Pokličite 04/201 42 41 ali pošite:  
narocnine@g-glas.si